

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Plan działalności Narodowego Centrum Nauki

Rok 2026

Kraków, listopad 2025

Spis treści

Spis tabel.....	3
Słowo wstępne.....	4
I. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	5
1. Informacja o Centrum.....	5
2. Opis zadań planowanych do realizacji w danym roku budżetowym z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacja o współpracy międzynarodowej.....	7
2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich – konkursy OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO.....	7
2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	8
2.3. Nadzór nad realizacją badań naukowych realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów okresowych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący	9
2.4. Audyt wewnętrzny	11
2.5. Współpraca międzynarodowa	12
2.6. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach	21
2.7. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa.....	23
2.8. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, <i>Dioscuri</i> , TANGO, partnerstwa europejskie	24
2.9. Wzmocnienie potencjału nauki w Polsce: współpraca NCN z innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki: krajowymi agencjami rządowymi NAWA, NCBR i ABM oraz Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta	28
2.10. Pomoc publiczna	29
3. Plan finansowy Centrum na dany rok budżetowy	30
II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	34
1. Finansowanie badań naukowych	34
1.1. Działanie <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i>	34
2. Nadzór nad realizacją badań naukowych.....	42
3. Audyt wewnętrzny	43
4. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach	44
5. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa.....	46
6. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, <i>Dioscuri</i> , TANGO, partnerstwa europejskie	47
7. Działalność Centrum	48
7.1. Planowane zatrudnienie w Biurze Centrum z podziałem na komórki organizacyjne	48
7.2. Planowane inwestycje.....	49
7.3. Zestawienie całkowitych planowanych przychodów/środków Centrum	50

Spis tabel

Tabela 1. Harmonogram konkursów ogłaszanych przez NCN w 2026 r.....	6
Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków w wybranych konkursach NCN w 2026 r.....	7
Tabela 3. Harmonogram naboru wniosków w konkursie MINIATURA w 2026 r.....	8
Tabela 4. Zestawienie konkursów międzynarodowych, których ogłoszenie lub rozstrzygnięcie jest planowane w 2026 r.	12
Tabela 5. Harmonogram naboru wniosków w konkursie SONATINA i <i>Dioscuri</i> w 2026 r.....	24
Tabela 6. Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na 2026 r. – część A – Plan finansowy w układzie memoriałowym	30
Tabela 7. Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na 2026 r. – część B – Plan finansowy w układzie kasowym	32
Tabela 8. Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na 2026 r. – część D – Dane uzupełniające	33
Tabela 9. Prognozowane wartości miernika <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i> w latach 2017-2026	35
Tabela 10. Zadania kontynuowane realizowane w 2026 r. w ramach Działania <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i>	36
Tabela 11. Zadania nowe realizowane w 2026 r. w ramach Działania <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i>	40
Tabela 12. Planowane środki finansowe z budżetu państwa oraz spoza budżetu państwa przeznaczone na obsługę Działania <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i> w 2026 r.....	41
Tabela 13. Prognozowane wartości mierników do zadania <i>Nadzór nad realizacją badań naukowych</i> w latach 2017-2026	42
Tabela 14. Prognozowane wartości miernika do zadania <i>Audyt wewnętrzny</i> w latach 2017-2026	43
Tabela 15. Prognozowane wartości miernika do zadania <i>Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach</i> w latach 2017-2026	44
Tabela 16. Prognozowane wartości mierników do zadania <i>Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa</i> w latach 2017-2026	46
Tabela 17. Prognozowane wartości miernika do zadania <i>Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej</i> w ujęciu rocznym w latach 2017-2026	47
Tabela 18. Plan zatrudnienia w podziale na komórki organizacyjne Centrum w latach 2025-2026.....	48
Tabela 19. Zadania inwestycyjne Centrum planowane w 2026 r.....	49
Tabela 20. Zestawienie planowanych przychodów/środków Centrum w 2026 r.	50

Słowo wstępne

Przedstawiam Państwu *Plan działalności Narodowego Centrum Nauki na rok 2026*. Dokument ten wyznacza kierunki działań, które pozwolą konsekwentnie realizować misję wspierania badań podstawowych o najwyższej jakości, stanowiących fundament rozwoju nauki i innowacyjności w Polsce.

Najważniejszym priorytetem pozostaje kontynuacja podstawowej działalności konkursowej, zapewniającej stabilne, transparentne i konkurencyjne finansowanie projektów badawczych we wszystkich dyscyplinach naukowych. Jednocześnie planowana jest kontynuacja działań sprzyjających dalszemu umiędzynarodowieniu nauki w Polsce poprzez pogłębianie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi oraz aktywne włączanie się w europejskie mechanizmy finansowania badań.

Szczególne znaczenie będzie miało zwiększenie zaangażowania w działania sprzyjające wdrażaniu rezultatów projektów finansowanych przez NCN, tak aby odkrycia naukowe i nowe rozwiązania mogły skuteczniej przyczynić się do rozwoju społecznego, gospodarczego i technologicznego kraju. Istotnym elementem działalności jest również wspieranie idei otwartej nauki — promowanie otwartego dostępu do wyników badań, danych i infrastruktury, wzmacnianie standardów odpowiedzialnego prowadzenia badań oraz upowszechnianie kultury transparentności i współdzielenia wiedzy.

Obecna wysokość dotacji na finansowanie badań nie odpowiada rosnącym potrzebom naszego Państwa oraz ambicjom i coraz większemu potencjałowi naukowemu badaczek i badaczy w Polsce. W związku z tym będę podejmował dalsze działania na rzecz zwiększenia dostępnych środków, tak aby naukowcy mogli realizować swoje ambitne i przełomowe projekty badawcze w najbardziej sprzyjających warunkach. Jedno z nich zakłada uruchomienie finansowania pochodzącego z obligacji przekazanych w grudniu 2024 r. w perspektywie kolejnych lat działalności agencji. Włączenie tych aktywów nastąpi po dokonaniu zmiany planu finansowego na kolejny rok, której przeprowadzenie jest planowane w I kwartale 2026 r. Niniejszy dokument odnosi się do rzeczywistości finansowej przedstawionej w *Projekcie planu finansowego NCN na rok 2026*, stąd też nie uwzględnia on tego źródła finansowania.

Mam głębokie przekonanie, że realizacja przedstawionych celów przyczyni się do dalszego wzmacniania polskiego środowiska naukowego i jego obecności na arenie międzynarodowej.

Krzysztof Józwiak
Dyrektor
Narodowego Centrum Nauki

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Informacja o Centrum

Narodowe Centrum Nauki, zwane dalej NCN lub Centrum, jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756, 1907, z 2025 r. poz. 39, 1180), powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Zgodnie z art. 20 Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2023 r. poz. 153, z 2025 r. poz. 631), zwanej dalej Ustawą, do głównych zadań Centrum należy finansowanie badań podstawowych, nadzór nad ich realizacją oraz upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach. NCN prowadzi również współpracę międzynarodową, inspirowanie i monitoruje finansowanie badań ze środków pochodzących spoza budżetu państwa, wykonuje inne zadania zlecone przez ministra ważne dla rozwoju badań podstawowych, jak również finansuje nagrodę NCN.

Wśród priorytetów wyznaczających kierunek działań NCN na kolejny rok są m.in.:

- 1) podtrzymywanie pozycji NCN jako lidera w wyznaczaniu standardów jakości badań naukowych w Polsce,
- 2) intensyfikacja działań na rzecz świadomości wartości badań podstawowych jako fundamentu sektora badań i innowacji oraz rozwoju społecznego i gospodarczego naszego kraju,
- 3) dalszy rozwój kontaktów i współpracy z czołowymi instytucjami finansującymi badania naukowe w kraju i za granicą.

W niniejszym dokumencie zostały zawarte informacje na temat zakresu działań zaplanowanych do realizacji przez Narodowe Centrum Nauki w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r. Z uwagi na termin jego opracowywania, prezentowane dane odnoszą się do stanu aktualnego na dzień 31 października 2025 r., o ile w ramach opisu poszczególnych zadań nie zaznaczono inaczej.

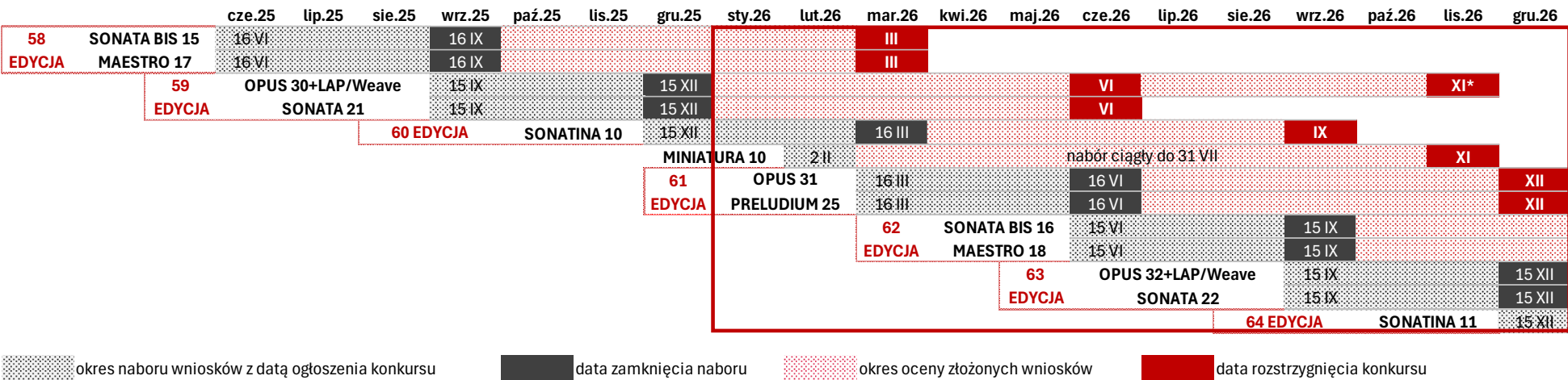
Rokrocznie planowana i sprawozdawana działalność NCN podlega ocenie na podstawie wartości miar sformułowanych przez organ nadzorujący, czyli Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW). Struktura i treść *Planu działalności NCN na rok 2026* przygotowywana jest zgodnie ze schematem uzgodnionym z właściwym ministerstwem, stanowiącym załącznik do pisma ministra Marka Ratajczaka z dnia 29 października 2014 r.

Wartości mierników planowane na rok 2026 oraz odnoszące się do lat wcześniejszych znajdują się w części szczegółowej dokumentu. Dla roku poprzedzającego okres objęty planowaniem zostały one zaprezentowane po raz pierwszy w *Planie działalności NCN na rok 2018*. W niniejszym dokumencie znajdują się wartości planistyczne dla lat 2017-2026.

Konkursy krajowe planowane są łącznie dla wszystkich grup wnioskodawców, a wysokość angażowanych środków finansowych szacowana jest na poziomie danego konkursu. Stąd też nie ma uzasadnienia strukturyzacja planu z podziałem na trzy grupy dyscyplin (HS, NZ, ST) lub na pojedyncze dyscypliny naukowe. Podział alokacji na grupy dyscyplin w danym konkursie następuje po zamknięciu naboru wniosków. Rozwiązanie to zostało przyjęte ze względu na ograniczone możliwości szacowania tego typu wartości w konkursowym trybie naboru wniosków charakteryzującym się dużą zmiennością.

Harmonogram konkursów NCN na 2026 r. został zaprezentowany w Tabeli 1.

Tabela 1. Harmonogram konkursów ogłaszanych przez NCN w 2026 r.¹

*rozstrzygnięcie konkursu OPUS 30+LAP/Weave LAP/Weave – w zależności od terminu zatwierdzenia wyników oceny przez agencje partnerskie – najpóźniej w listopadzie 2026 r.

¹ Harmonogram nie uwzględnia konkursów prowadzonych w ramach programów współpracy międzynarodowej wielostronnej (poza formułą Lead Agency Procedure (LAP)), w której agencją wiodącą odpowiedzialną za ocenę merytoryczną wniosków jest NCN) i naboru komponentów badawczych w programach NAWA.

2. Opis zadań planowanych do realizacji w danym roku budżetowym z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacja o współpracy międzynarodowej

2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich – konkursy OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO

Zgodnie z ustawą o Narodowym Centrum Nauki, jednym z głównych zadań agencji jest finansowanie badań podstawowych w drodze ogłaszania konkursów na projekty badawcze.

Na rok 2026 ogłaszanie konkursów zostało zaplanowane co kwartał. Nabór w czterech typach konkursów krajowych (PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO) odbywać się będzie w jednej z czterech tur naboru, natomiast nabór wniosków w konkursie OPUS zostanie ogłoszony dwukrotnie (Tabela 2). Jesienna edycja konkursu OPUS (oznaczonego jako OPUS 32+LAP/Weave) będzie realizowana wzorem rozwiązania stosowanego w latach ubiegłych i otwarta również dla wnioskodawców planujących projekty wspólnie z zagranicznymi partnerami, którzy starają się równolegle o wsparcie finansowe tych projektów we właściwych dla siebie agencjach na podstawie procedury agencji wiodącej (Lead Agency Procedure (LAP)). Więcej na ten temat w pkt 2.5.1 i 2.5.3 części ogólnej planu.

Ponadto w 2026 r. zostaną rozstrzygnięte krajowe konkursy ogłoszone w 2025 r., tj.: MAESTRO 17, SONATA BIS 15 (ogłoszone 16 czerwca 2025 r.), SONATA 21, OPUS 30+LAP/Weave (ogłoszone 15 września 2025 r.) oraz SONATINA 10 (planowany do ogłoszenia 15 grudnia 2025 r.).

Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków w wybranych konkursach NCN w 2026 r.

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zamknięcia naboru
OPUS – konkurs skierowany do wszystkich naukowców niezależnie od etapu kariery naukowej; w planowanych projektach badawczych możliwe jest wykorzystanie przez polskie zespoły wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych lub współpraca z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych, którzy nie ubiegają się o środki finansowe na ten cel w ramach programu Weave, organizowanego we współpracy z NCN na podstawie procedury agencji wiodącej	16 marca 2026	16 czerwca 2026
PRELUDIUM – konkurs przeznaczony dla naukowców bez stopnia naukowego doktora; zespół badawczy może liczyć maksymalnie trzy osoby, w tym kierownika projektu oraz opiekuna naukowego	16 marca 2026	16 czerwca 2026
SONATA BIS – konkurs mający na celu powołanie nowego zespołu badawczego prowadzącego badania naukowe o charakterze podstawowym; skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem	15 czerwca 2026	15 września 2026
MAESTRO – konkurs skierowany do doświadczonych naukowców realizujących pionierskie badania naukowe, w tym interdyscyplinarne, istotne dla rozwoju nauki i wykraczające poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe	15 czerwca 2026	15 września 2026

OPUS+LAP/Weave – konkurs przeznaczony dla naukowców na wszystkich etapach kariery naukowej, dający możliwość ubiegania się o finansowanie projektów badawczych prowadzonych we współpracy międzynarodowej dwustronnej lub trójstronnej w ramach programu Weave (w procedurze Lead Agency Procedure), a także przedsięwzięć realizowanych przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych; współpraca międzynarodowa w konkursie nie jest obowiązkowa, a wnioski z udziałem partnerów zagranicznych nie są traktowane preferencyjnie w stosunku do wniosków, które takich partnerów nie angażują	15 września 2026	15 grudnia 2026
SONATA – konkurs skierowany do naukowców, którzy uzyskali stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, i którzy planują realizację projektu badawczego mającego na celu stworzenie m.in. unikatowego warsztatu naukowego, rozumianego jako prowadzenie innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub oryginalnego rozwiązania teoretyczno-metodologicznego	15 września 2026	15 grudnia 2026

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych

2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

W 2026 r. zostanie ogłoszona i rozstrzygnięta kolejna, dziesiąta edycja konkursu MINIATURA. Od 2025 r. w składanym wniosku można zaplanować MENTORING NCN. Jego celem jest uzyskanie merytorycznego wsparcia w przygotowaniu projektu badawczego, którego złożenie jest planowane w innych konkursach NCN. Harmonogram otwarcia naboru wniosków prezentuje Tabela 3.

Tabela 3. Harmonogram naboru wniosków w konkursie MINIATURA w 2026 r.

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru
MINIATURA – konkurs na realizację działania naukowego, które może zostać przeprowadzone w formie: badań wstępnych, kwerendy lub wyjazdu o charakterze naukowym; działanie naukowe może być realizowane poprzez jedną lub więcej form, o ile jest to uzasadnione merytorycznie; podstawowym celem konkursu jest finansowe wsparcie działania naukowego służącego przygotowaniu przyszłego projektu badawczego, którego złożenie jest planowane w konkursach NCN, innych konkursach ogólnokrajowych lub międzynarodowych; konkurs skierowany jest do osób ze stopniem naukowym doktora uzyskanym w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, które nie kierowały i nie kierują projektami badawczymi finansowanymi przez NCN w ramach innych konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych	2 lutego 2026	31 lipca 2026

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych

2.3. Nadzór nad realizacją badań naukowych realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów okresowych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący

Do zadań Narodowego Centrum Nauki należy nadzór nad realizacją projektów badawczych (krajowych i międzynarodowych), stypendiów doktorskich i działań naukowych oraz nadzór nad sposobem wydatkowania przyznanych środków finansowych. Obejmuje on m.in.:

- 1) ocenę raportów rocznych lub końcowych z realizacji krajowych i międzynarodowych projektów badawczych, stypendiów doktorskich oraz działań naukowych,
- 2) weryfikację i rozpatrywanie wniosków o zmianę warunków określonych w umowach o realizację i finansowanie projektów badawczych, stypendiów doktorskich i działań naukowych,
- 3) kontrolę w siedzibie jednostki naukowej przez wyznaczony przez Dyrektora NCN zespół kontrolujący,
- 4) monitorowanie wykonania przez jednostkę realizującą projekt badawczy zewnętrznego audytu projektu, którego wartość przekracza kwotę określoną przez Radę NCN,
- 5) wstrzymanie bądź przerwanie finansowania projektu badawczego, stażu, stypendium lub działania naukowego decyzją Dyrektora NCN,
- 6) umarzanie należności finansowych.

Jednostka naukowa realizująca projekt badawczy oraz kierownik projektu mają obowiązek składania do NCN raportów rocznych i końcowych. Raporty roczne składane są w terminie do 31 marca następnego roku, nie wcześniej jednak niż po upływie 8 miesięcy od dnia rozpoczęcia realizacji projektu badawczego. Projekty, których realizacja kończy się przed 30 kwietnia nie są objęte obowiązkiem złożenia raportu rocznego za rok poprzedzający. W takiej sytuacji składany jest wyłącznie raport końcowy. Raporty roczne z realizacji projektów zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursu POLONEZ BIS składa się w terminie do 60 dni od dnia zakończenia pierwszego roku realizacji projektu, natomiast raporty końcowe do 60 dni od daty zakończenia projektu. Dyrektor dokonuje rozliczenia umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego po uzyskaniu pozytywnej oceny merytorycznej projektu dokonanej przez Zespół Ekspertów oraz Radę NCN.

W ramach działań nadzorczych NCN rozpatruje wnioski o zmiany w umowach złożone przez kierownika projektu/stypendystę i kierownika jednostki. Wnioski te są oceniane pod względem formalnym i merytorycznym. Mogą one dotyczyć m.in.:

- 1) zmiany jednostki realizującej (I poziom),
- 2) zmiany kierownika projektu,
- 3) zmiany (przedłużenia lub skrócenia) okresu realizacji projektów badawczych, stypendiów, działań naukowych,
- 4) przesunięcia środków finansowych pomiędzy latami, w których została zaplanowana realizacja projektu,
- 5) przesunięcia środków finansowych pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu,
- 6) zmiany w zakresie planowanego zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i oprogramowania,
- 7) zmian merytorycznych, w tym planu badań naukowych.

Zakres możliwych zmian w projektach badawczych/stypendiach jest efektem rozmów prowadzonych z przedstawicielami wybranych jednostek naukowych realizujących badania finansowane przez NCN. Dialog ma na celu opracowanie ulepszeń i uproszczenie procedury prowadzenia oraz rozliczania tych badań.

Wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska naukowego, w 2018 r. zostały wprowadzone regulacje w zapisach umów o realizację projektów badawczych, dzięki którym niektóre z wyżej wymienionych zmian mogą być dokonane na podstawie zgody kierownika jednostki, w której prowadzony jest projekt. Należą do nich:

- 1) przedłużenie okresu realizacji projektu badawczego do 12 m-cy,
- 2) przedłużenie okresu realizacji działania naukowego i komponentu badawczego do 6 m-cy,
- 3) zmiana jednostki realizującej (II poziom),
- 4) zmiana w zakresie planowanego zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i oprogramowania,
- 5) zmiany merytoryczne, w tym zmiana planu badań.

Wszystkie informacje dotyczące ww. zmian dokonanych za zgodą kierownika jednostki w realizacji projektów badawczych, stypendiów doktorskich oraz działań naukowych są procedowane przez Centrum.

Ze względu na specyfikę programu POLONEZ BIS oraz zapisy umowy z Komisją Europejską, w projektach tych nie ma możliwości zmiany kierownika projektu, a przedłużenie okresu realizacji możliwe jest wyłącznie na podstawie aneksu do umowy o finansowanie.

Poza wymienionymi zmianami w Centrum, począwszy od piątej edycji konkursu MINIATURA, okres realizacji działania naukowego może być przedłużony do 6 miesięcy na podstawie zgody kierownika jednostki. W przypadku konieczności wydłużenia tego okresu wymagana jest zgoda Centrum.

Jednostki realizujące projekty badawcze finansowane ze środków NCN mają obowiązek składania do Centrum sprawozdań z audytów zewnętrznych tych projektów. Obowiązkowemu audytowi podlegają projekty badawcze, których całkowita wartość przekracza:

- 1) 2 000 000 zł – w przypadku projektów zakwalifikowanych do finansowania przed dniem 10 grudnia 2015 r. oraz projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursach ogłoszonych od 14 grudnia 2018 r.,
- 2) 3 000 000 zł – w przypadku projektów zakwalifikowanych do finansowania po 10 grudnia 2015 r., a przed 14 grudnia 2018 r.

Narodowe Centrum Nauki jest uprawnione do przeprowadzania kontroli projektów badawczych na podstawie art. 34 ust. 3 pkt 2 ustawy o Narodowym Centrum Nauki, który wskazuje, że nadzór nad realizacją projektu obejmuje m.in. kontrolę w siedzibie podmiotu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1–7 i 9, przez wyznaczony przez dyrektora zespół kontrolujący, zaś staży podoktorskich i stypendiów doktorskich na podstawie zapisów umów o ich realizację.

W roku 2026 planowane kontrole zostaną przeprowadzone na podstawie zatwierdzonego przez dyrektora *Planu kontroli na rok 2026*. Uwzględnione w nim projekty są typowane w drodze rekomendacji pracowników, którzy prowadzą bieżący nadzór nad realizacją zawartych umów, tj. pracowników Działu Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców, Działu Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów, Działu Współpracy Międzynarodowej, Działu Koordynatorów Dyscyplin, jak również na podstawie analiz prowadzonych przez pracowników Zespołu ds. Kontroli i Audytu. W uzasadnionych przypadkach przewiduje się również doraźne kontrole projektów nieujętych w *Planie kontroli na rok 2026*.

Kontrole prowadzi wyznaczony przez Dyrektora NCN zespół kontrolujący liczący co najmniej dwie osoby, w tym jednego pracownika Zespołu ds. Kontroli i Audytu pełniącego funkcję koordynatora kontroli. W zależności od zakresu kontroli skład zespołu kontrolującego uzupełniany jest o eksperta naukowego lub finansowego. Kontrola projektów ma na celu weryfikację prawidłowości ich realizacji zgodnie z zawartymi umowami o ich finansowanie na podstawie materiałów źródłowych. W przypadku stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości, celem kontroli jest również ustalenie ich przyczyn oraz skutków, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do ich usunięcia.

Korzystając z ustawowych uprawnień, dyrektor w ramach nadzoru może wstrzymać finansowanie projektów badawczych i stypendiów do czasu wyjaśnienia wątpliwości. Może to nastąpić m.in. w przypadku: stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji projektów badawczych i stypendiów, w sytuacji konfliktu pomiędzy kierownikiem projektu a jednostką, niezłożenia raportu rocznego w terminie, wydatkowania środków finansowych niezgodnie z umową, nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie realizacji projektu badawczego lub stypendium. Dyrektor Centrum na podstawie posiadanych uprawnień może przerwać finansowanie projektu badawczego, stypendium, działania naukowego lub komponentu badawczego i rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym. Może to nastąpić m.in. w przypadku: stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji umowy lub innych okoliczności zagrażających jej realizacji, trwania sporu między kierownikiem i jednostką powyżej 6 miesięcy od momentu wstrzymania finansowania, niezłożenia raportu rocznego w terminie, wydatkowania środków finansowych w znacznym zakresie niezgodnie z umową, niepoddania się czynnościom kontrolnym lub sprawdzającym, realizacji projektu w sposób naruszający zapisy umowy, niepowiadomienia przez jednostkę o wystąpieniu okoliczności zagrażających prawidłowemu wykonaniu umowy.

2.4. Audyt wewnętrzny

Zadania w zakresie audytu wewnętrznego zostaną zrealizowane na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Narodowego Centrum Nauki *Planu audytu na rok 2026*², opracowanego na podstawie wyników przeprowadzonej analizy ryzyka.

Po wykonaniu zadania audytowego zostanie sporządzone sprawozdanie zawierające m.in.: opis stwierdzonych słabości procesów wewnętrznych oraz kontroli zarządczej, ocenę ryzyka dla badanego zakresu, zalecenia mające na celu wyeliminowanie zidentyfikowanych niedoskonałości, a także propozycje wprowadzenia usprawnień badanych procesów.

Ponadto audytor wewnętrzny w 2026 r. planuje sprawdzenie stopnia wykonania rekomendacji z audytów przeprowadzonych w 2025 r.

² Plan audytu jest opracowywany w grudniu poprzedzającym rok, którego audyt dotyczy i przekazywany do MNiSW z początkiem następnego roku w formie stosownego dokumentu.

2.5. Współpraca międzynarodowa

2.5.1. Zestawienie konkursów międzynarodowych planowanych do ogłoszenia lub rozstrzygnięcia w 2026 r.

W 2026 r. zaplanowano otwarcie naboru w konkursach wielostronnych typu ERA-NET, wielostronnych według procedury agencji wiodącej LAP i innych oraz rozstrzygnięcie wcześniej ogłoszonych konkursów. Szczegółowe dane na ten temat zawarto w Tabeli 4.

Tabela 4. Zestawienie konkursów międzynarodowych, których ogłoszenie lub rozstrzygnięcie jest planowane w 2026 r.

Nazwa sieci/ konsorcjum	Tytuł konkursu	Liczba krajów uczestni- czących w konkursie	Data ogłoszenia konkursu	A. Termin złożenia wniosków wstępnych B. Termin złożenia wniosków pełnych	Data rozstrzy- gnięcia konkursu ³
KONKURSY WIELOSTRONNE TYPU ERA-NET I INNE					
M-ERA.NET 3	M-ERA.NET 3 Call 2025	30	4 marca 2025	A. 13 maja 2025 B. 19 listopada 2025	luty 2026
QuantERA	QuantERA Call 2025	29	4 września 2025	A. nie dotyczy B. 5 grudnia 2025	maj 2026
Biodiversa+	BiodivConnect	32	12 września 2025	A. 7 listopada 2025 B. 14 kwietnia 2026	listopad 2026
OHAMR (European Partnership One Health Antimicrobial Resistance)	OHAMR Call 2026	28	18 listopada 2025	A. 2 lutego 2026 B. 17 czerwca 2026	listopad 2026
LEAP-SE (Long-Term Joint EU-AU Research and Innovation Partnership on Sustainable Energy)	LEAP-SE Call 2026	22	19 listopada 2025	A. 5 lutego 2026 B. 24 czerwca 2026	listopad 2026
LUKE Linking Ukraine to the European Research Area – Joint Funding and Capacity Building Platform for Enhanced Research and Innovation Cooperation	LUKE Joint Call	12	30 stycznia 2026	A. nie dotyczy B. 30 kwietnia 2026	listopad 2026
M-ERA.NET 4	M-ERA.NET 4 Call 2026	w toku ustaleń	marzec 2026	A. maj 2026 B. listopad 2026	luty 2027

³ Za datę rozstrzygnięcia konkursu przyjmuje się datę ogłoszenia międzynarodowej listy rankingowej.

RCH (<i>European Partnership Resilient Cultural Heritage</i>)	RCH Call 2026	w toku ustaleń	kwiecień 2026	A. czerwiec 2026 B. styczeń 2027	kwiecień-maj 2027
T-AP (<i>Trans-Atlantic Platform for Social Sciences and Humanities</i>)	T-AP Call 2026	w toku ustaleń	kwiecień 2026	A. nie dotyczy B. październik 2026	maj-czerwiec 2027
Biodiversa+	BiodivFuture	w toku ustaleń	wrzesień 2026	A. listopad 2026 B. kwiecień 2027	październik 2027
OHAMR (<i>European Partnership One Health Antimicrobial Resistance</i>)	OHAMR Call 2027	w toku ustaleń	listopad 2026	A. luty 2027 B. czerwiec 2027	listopad 2027

KONKURSY DWUSTRONNE I KONKURSY WIELOSTRONNE REALIZOWANE WEDŁUG PROCEDURY AGENCJI WIODĄCEJ (LAP)

IMPRESS-U	Konkurs na projekty badawcze organizowany we współpracy wielostronnej w ramach programu IMPRESS-U według procedury agencji wiodącej (LAP), w którym agencją wiodącą odpowiedzialną za ocenę merytoryczną wniosków jest National Science Foundation (NSF)	6	2 sierpnia 2023	nabór ciągły do 31 grudnia 2025	wyniki w trybie ciągłym do 31 grudnia 2026 ⁶
Weave-UNISONO	Konkurs na projekty badawcze organizowany we współpracy wielostronnej w ramach programu Weave według procedury agencji wiodącej (LAP)	12 (w tym 7 w roli agencji wiodącej)	4 stycznia 2021	nabór ciągły zgodnie z terminami obowiązującymi w agencjach wiodących	wyniki w trybie ciągłym ⁴
Ścieżka LAP/Weave w konkursie OPUS 30	Konkurs na projekty badawcze, w tym realizowane we współpracy z zagranicznymi zespołami badawczymi w ramach programu Weave według procedury agencji wiodącej (LAP)	8	15 września 2025	15 grudnia 2025	do 30 listopada 2026

⁴ Wyniki ogłaszane są stopniowo, zależnie od postępów w ocenie wniosków przez agencje wiodące.

Ścieżka LAP/ Weave w konkursie OPUS 32	Konkurs na projekty badawcze, w tym realizowane we współpracy z zagranicznymi zespołami badawczymi w ramach programu Weave według procedury agencji wiodącej (LAP)	8	15 września 2026	15 grudnia 2026	do 30 listopada 2027
---	--	---	------------------	-----------------	----------------------

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie danych własnych

2.5.2. Współpraca wielostronna

W 2026 r. międzynarodowa współpraca wielostronna Narodowego Centrum Nauki będzie się koncentrowała przede wszystkim na organizacji wspólnych konkursów międzynarodowych na projekty badawcze (Tabela 4) oraz nadzorze nad finansowaniem i realizacją projektów wyłonionych w latach wcześniejszych (szerzej na ten temat w pkt 1.1 części szczegółowej niniejszego dokumentu). NCN zaangażuje się również w prace przygotowawcze kolejnych konkursów organizowanych przez sieci międzynarodowe, których jest członkiem oraz będzie podejmowało działania dodatkowe przewidziane w poniżej opisanych programach.

Partnerstwo Europejskie Biodiversa+

W 2026 r. Centrum będzie kontynuowało współpracę z Europejskim Partnerstwem na rzecz Bioróżnorodności (Biodiversa+). Więcej na ten temat w pkt 2.8 części ogólnej.

CHANSE (ERA-NET) – Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe

CHANSE to program wspierający badania w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych zrzeszający 27 agencji finansujących z 24 krajów członkowskich Unii Europejskiej. W jego ramach sfinansowano działania 225 zespołów badawczych realizujących 46 projektów, na które przeznaczono łącznie 63 miliony euro.

Rok 2026 stanowi ostatni etap realizacji projektu CHANSE, którego zakończenie jest przewidziane na 30 czerwca 2026 r. Główne działania NCN w tym okresie będą skoncentrowane na raportowaniu końcowym zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej, rozliczaniu projektów prowadzonych przez polskie zespoły oraz zabezpieczeniu trwałości efektów programu. Podjęte zostaną szeroko zakrojone działania we współpracy z Komisją Europejską na rzecz upowszechniania wyników CHANSE, obejmujące w szczególności rezultaty prac badawczych prowadzonych przez laureatów. Zostaną również opracowane materiały podsumowujące program. Centrum będzie wspierało partnerów w działaniach końcowych i ewaluacyjnych oraz nadzorowało na poziomie międzynarodowym finansowanie i realizację projektów wyłonionych w trzech konkursach zakończonych w latach wcześniejszych.

QuantERA – Research Funders in Quantum Technologies

QuantERA jest europejską siecią powstałą w 2016 r. z inicjatywy Narodowego Centrum Nauki. Obecnie zrzesza przeszło 40 agencji z ponad 30 państw, które wspólnie finansują i promują nowatorskie badania i innowacje w dziedzinie fizyki kwantowej. Do tej pory program sfinansował działania 544 zespołów badawczych realizujących łącznie 101 projektów zarówno w zakresie badań podstawowych, jak i stosowanych. Dotychczas przekazane finansowanie wynosi blisko 120 milionów euro.

W 2026 r. sieć QuantERA będzie kontynuowała realizację zadań i celów drugiej edycji programu (QuantERA II), która potrwa do końca roku. Równocześnie podejmowane będą działania zaplanowane

w kolejnej edycji (QuantERA III), która rozpoczęła się w czerwcu 2025 r. z udziałem nowego partnera – Korei Południowej. W ramach tej edycji we wrześniu 2025 r. ogłoszono konkurs na międzynarodowe projekty badawcze – QuantERA Call 2025 – z budżetem w wysokości 53 milionów euro, którego wyniki będą znane w maju 2026 r.

W drugiej połowie 2026 r. jednym z priorytetów będzie wyłonienie i promocja zwycięskich projektów Call 2025. Na stronie internetowej QuantERA powstaną właściwe dla nich podstrony, które zostaną zintegrowane z narzędziem Project Search Tool ułatwiającym wyszukiwanie informacji o projektach. Planowane jest również przygotowanie katalogu projektów finansowanych w konkursie Call 2025, który podsumuje ich założenia i zaprezentuje dane zwycięskich zespołów badawczych.

We wrześniu 2026 r. w Bazylei (Szwajcaria) odbędzie się konferencja sieci QuantERA, stanowiąca wspólne wydarzenie dla II i III edycji programu poświęcone prezentacji osiągnięć, wymianie doświadczeń i budowaniu współpracy międzynarodowej. W konferencji wezmą udział laureaci konkursów, przedstawiciele organizacji finansujących badania tworzących sieć QuantERA oraz inni interesariusze.

Kontynuowana będzie także współpraca z inicjatywą Quantum Flagship, która jest głównym programem Unii Europejskiej wspierającym rozwój technologii kwantowych.

M-ERA.NET

W 2026 r. zakończy się realizacja programu M-ERA.NET 3 finansowanego ze środków programu Horyzont 2020. W lutym 2026 r. planowane jest rozstrzygnięcie piątego i zarazem ostatniego konkursu na projekty badawcze w ramach tej inicjatywy.

Od początku 2025 r. konsorcjum M-ERA.NET prowadziło prace nad przygotowaniem wniosku o dofinansowanie nowego programu typu Coordination and Support Action (CSA). Wniosek został złożony do Komisji Europejskiej we wrześniu 2025 r. w ramach konkursu HORIZON-WIDERA-2025-06 – *Enhancing the European R&I system*. Program obejmujący lata 2026–2029 zakłada organizację trzech międzynarodowych konkursów na projekty badawcze z zakresu nauki o materiałach i inżynierii materiałowej.

W przypadku pozytywnej oceny wniosku, podpisanie umowy grantowej (Grant Agreement) dla programu M-ERA.NET 4 przewidywane jest na styczeń 2026 r. Narodowe Centrum Nauki zadeklarowało chęć przystąpienia do konsorcjum oraz udziału w pierwszym konkursie, którego ogłoszenie planowane jest na marzec 2026 r.

CHIST-ERA IV (ERA-NET) – *European Coordinated Research on Long-term ICT and ICT-based Scientific and Technological Challenges*

W 2026 roku konsorcjum CHIST-ERA będzie kontynuowało swoją działalność dzięki decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej przedłużenia realizacji programu o 12 miesięcy, tj. do 30 listopada 2026 r.

Na rok 2026 zaplanowano rozpoczęcie realizacji projektów wybranych do finansowania w konkursie CHIST-ERA Call 2025. Będą również kontynuowane działania związane z monitorowaniem realizacji projektów wybranych w dotychczas rozstrzygniętych konkursach sieci. W 2026 r. odbędzie się wydarzenie Project Seminar 2026 skierowane do laureatów dotychczasowych konkursów sieci, mające na celu wymianę doświadczeń pomiędzy projektami oraz ocenę ich realizacji przez ekspertów zewnętrznych. W związku z planowanym zakończeniem programu w listopadzie 2026 r. sieć podejmie także działania mające na celu przygotowanie raportu końcowego oraz rozliczenie programu.

ERA-Net Urban Transformation Capacities (EN-UTC)

W związku z zakończeniem programu w dniu 31 grudnia 2025 r., w 2026 r. sieć podejmie działania mające na celu przygotowanie raportu końcowego oraz rozliczenie programu z partnerami oraz z Komisją Europejską.

ForestValue2 (Coordination and Support Action) – Innovating the forest-based bioeconomy

W 2026 r. będą kontynuowane działania związane z monitorowaniem realizacji projektów wybranych w konkursie ForestValue2 Call 2023. Poza tym sieć będzie realizowała zaplanowane działania dodatkowe, tj. wsparcie naukowców na wczesnym etapie kariery oraz zaangażowania interesariuszy zewnętrznych. W związku z planowaną inauguracją partnerstwa europejskiego *Forests and Forestry for a Sustainable Future*, w 2026 r. sieć ForestValue2 zaangażowana będzie także w działania (warsztaty, ankiety, konsultacje) realizowane w ramach partnerstwa.

LEAP-SE Long-Term Joint EU-AU Research and Innovation Partnership on Sustainable Energy

W 2025 r. NCN przystąpiło jako partner do programu *LEAP-RE Sustainable Energy* (LEAP-SE) i do 2029 r. będzie realizowało przewidziane w jego ramach zadania, w tym m.in. udział w konkursach na międzynarodowe projekty badawcze. W 2026 r. zostanie przeprowadzony drugi konkurs sieci: *LEAP-SE Call 2026*, w którym NCN wystąpi jako agencja finansująca. Konkurs dotyczy międzynarodowych projektów badawczych w obszarze transformacji energetycznej oraz energetyki bazującej na odnawialnych źródłach energii. O finansowanie mogą się ubiegać międzynarodowe konsorcja złożone z partnerów pochodzących z co najmniej czterech krajów z Europy i Afryki uczestniczących w konkursie.

LUKE Linking Ukraine to the European Research Area Joint Funding and Capacity Building Platform for enhanced Research and Innovation Cooperation

LUKE pełni rolę platformy współpracy i wymiany wiedzy, integrując ukraińskich i europejskich partnerów w celu wzmocnienia ukraińskiego ekosystemu badań i innowacji. Inicjatywa zapewnia kluczowe wsparcie poprzez oferowanie możliwości finansowania, działania w zakresie budowania potencjału oraz rozwój sieci kontaktów dla naukowców i innowatorów.

W 2026 r. partnerstwo wchodzi w kluczowy etap realizacji obejmujący ogłoszenie konkursu na międzynarodowe projekty badawcze, przeprowadzenie procesu ewaluacji oraz wybór projektów rekomendowanych do finansowania. Konsorcjum składające wniosek w ramach konkursu musi obejmować co najmniej trzy instytucje partnerskie, w tym jedną obowiązkowo z Ukrainy.

T-AP – Trans-Atlantic Platform for Social Sciences and Humanities

W związku z przedłużającymi się pracami nad kolejnym konkursem na międzynarodowe projekty badawcze w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, sieć T-AP podjęła decyzję o przesunięciu terminu jego ogłoszenia z 2025 na 2026 rok.

W 2026 r. kontynuowane będą również działania związane z monitorowaniem i rozliczaniem projektów wyłonionych w poprzednich konkursach sieci.

Partnerstwo Europejskie One Health Antimicrobial Resistance

W 2026 r. Centrum będzie kontynuowało współpracę z Europejskim Partnerstwem One Health Antimicrobial Resistance. Więcej na ten temat w pkt 2.8 części ogólnej.

Partnerstwo Europejskie Resilient Cultural Heritage

W I kwartale 2026 r. rozpocznie się realizacja Partnerstwa Europejskiego Resilient Cultural Heritage, do którego Narodowe Centrum Nauki przystąpiło jako partner. Na kwiecień 2026 r. zaplanowano ogłoszenie pierwszego konkursu na międzynarodowe projekty badawcze (RCH Call 2026).

2.5.3. Konkursy dwustronne oraz współpraca wielostronna oparta o procedurę agencji wiodącej (LAP)

DAINA

W 2026 r. będą prowadzone rozmowy dotyczące kontynuowania programu DAINA organizowanego wspólnie z litewską agencją Research Council of Lithuania (RCL, lit. Lietuvos Mokslo Taryba – LMT). Zostaną podjęte prace związane z przygotowaniem kolejnej edycji konkursu w ramach ww. programu. Zainicjowane działania skoncentrują się między innymi na opracowaniu optymalnego procesu oceny projektów. Zakłada się, że konkurs nie będzie ograniczony tematycznie, co umożliwi składanie wniosków przez naukowców ze wszystkich dyscyplin ujętych w wykazie paneli NCN.

Weave

W ramach inicjatywy Weave w 2026 r. będzie kontynuowana współpraca z dotychczasowymi agencjami partnerskimi z Austrii (FWF), Czech (GAČR), Słowenii (ARIS), Szwajcarii (SNSF) i Niemiec (DFG), a także z agencjami z Luksemburga (FNR) i Belgii–Flandrii (FWO).

Nabór dwu- lub trójstronnych wniosków we wszystkich dyscyplinach naukowych w ramach programu Weave prowadzony będzie w Narodowym Centrum Nauki, podobnie jak w latach wcześniejszych, w dwóch konkursach, zależnie od tego czy rolę agencji wiodącej (oceniającej wnioski pod względem merytorycznym) pełni zagraniczna instytucja partnerska, czy NCN, a mianowicie:

- w konkursie Weave-UNISONO – w przypadku wniosków krajowych, dla których wnioski wspólne są składane i oceniane w zagranicznych instytucjach partnerskich; decyzje w sprawie przyznania finansowania podejmowane są stopniowo, w miarę oceny wniosków w danej agencji wiodącej i zatwierdzania wyników tej oceny w zaangażowanych instytucjach partnerskich;
- we wrześniowej edycji konkursu OPUS – w przypadku wniosków o finansowanie projektów badawczych realizowanych w ramach współpracy Weave, ocenianych w NCN jako agencji wiodącej.

IMPRESS-U

Program International Multilateral Partnerships for Resilient Education and Science System in Ukraine (IMPRESS-U) prowadzony jest przez National Science Foundation (NSF) we współpracy z innymi instytucjami finansującymi badania z Polski, Litwy, Łotwy, Estonii i Ukrainy. Rolą NCN w tym programie jest finansowanie polskich zespołów współpracujących z grupami badawczymi z USA i Ukrainy (oraz opcjonalnie naukowcami z pozostałych uczestniczących krajów) w projektach wyłonionych w konkursie zorganizowanym przez konsorcjum. W 2026 r. spodziewane jest zakończenie oceny merytorycznej ostatnich złożonych wniosków przez odpowiedzialną za ten proces agencję NSF, a co za tym idzie wydanie ostatnich decyzji dla polskich wnioskodawców przez NCN.

Współpraca pomiędzy Narodowym Centrum Nauki a National Science Foundation (NSF) oraz agencjami stowarzyszonymi w inicjatywie Central European Science Partnership (CEUS)

Dnia 13 grudnia 2024 r. Dyrektor NCN podpisał Memorandum of Understanding dotyczące współpracy pomiędzy amerykańską agencją National Science Foundation (NSF) i agencjami finansującymi badania naukowe zrzeszonymi w ramach inicjatywy CEUS z Polski (NCN), Austrii (FWF), Czech (GACR), Słowenii (ARIS) i Węgier (MTA). Celem porozumienia jest uruchomienie konkursu na projekty badawcze w dziedzinie nauk matematycznych, który obejmowałby współpracę naukowców polskich, amerykańskich, austriackich, czeskich, słoweńskich i węgierskich. W 2026 r. NCN będzie podejmował dalsze wysiłki zmierzające do realizacji tego celu.

Fundusze Szwajcarskie – konkurs MAPS

W ramach Programu Badania Naukowe i Innowacje jedenaście zespołów naukowych z Polski będzie kontynuowało realizację projektów wyróżnionych w konkursie MAPS na wielostronne projekty badawcze realizowane przez naukowców ze Szwajcarii we współpracy z zespołami z Polski, Bułgarii, Chorwacji, Węgier i Rumunii. NCN nie przekazuje środków krajowych na realizację tego konkursu ani nie monitoruje rezultatów, za co odpowiedzialna jest szwajcarska agencja SNSF. Centrum pełni w programie rolę partnera, wspiera polskich laureatów w realizacji projektów oraz zajmuje się promocją programu w Polsce.

NCN w kwietniu 2026 r. zorganizuje w Krakowie posiedzenie Komitetu Sterującego programu MAPS. Posiedzenia odbywają się raz w roku i za każdym razem organizowane są przez inny kraj uczestniczący w programie. W planie znajdują się wizyty studyjne na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie realizowane są dwa projekty MAPS oraz dyskusje dotyczące finansowanych projektów i współpracy międzynarodowej pomiędzy beneficjentami i zaangażowanymi w program agencjami.

2.5.4. Aktywność w organizacjach międzynarodowych

Centrum jest od wielu lat członkiem organizacji Science Europe (SE). W 2026 r. Dyrektor NCN będzie pełnił funkcję członka rady zarządzającej (Governing Board) tej organizacji, a przedstawiciele Centrum będą brali udział w spotkaniach zgromadzenia ogólnego (General Assembly) oraz w konferencjach i warsztatach tematycznych organizowanych przez SE. Pracownicy biura NCN będą uczestniczyć w pracach stałych grup roboczych do spraw otwartej nauki, współpracy międzynarodowej i europejskiej przestrzeni badawczej, programów ramowych UE ds. badań i innowacji, kultury badań naukowych (research culture), komunikacji, przyjaznych środowisku rozwiązań w zakresie prowadzenia i finansowania badań (greening research), i sztucznej inteligencji. NCN będzie także brało aktywny udział w zainicjowanym przez Science Europe wielostronnym dialogu na temat bezpieczeństwa badań naukowych prowadzonym systematycznie od 2024 r. przez organizacje członkowskie SE, Komisję Europejską i innych interesariuszy oraz uczestniczyło w cyklicznych spotkaniach prowadzonych w ramach tej inicjatywy.

NCN od lat aktywnie wspiera i rozwija ideę otwartej nauki. Zaangażowanie w tym obszarze sięga 2018 r., kiedy Centrum stało się członkiem cOAlition S, inicjatywy promującej pełny i natychmiastowy otwarty dostęp do publikacji naukowych. Rok później, w 2019 r., NCN wprowadziło do swoich wniosków grantowych obowiązek przygotowania Planu Zarządzania Danymi (ang. Data Management Plan, DMP), wspierając tym samym dobre praktyki w zakresie otwartego udostępniania danych badawczych.

W 2020 r. Centrum ogłosiło własną politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych określając zasady i oczekiwania wobec beneficjentów. W 2025 r. nastąpiła aktualizacja tych zasad, czego konsekwencją jest rezygnacja z obowiązku publikowania wyłącznie w modelu Open Access (zarządzenie Dyrektora NCN nr 39/2025 z dnia 26 czerwca 2025 r.). Pomimo, że nadal pozostaje on rekomendowany, to obecnie w raportach można uwzględniać również artykuły opublikowane w modelu zamkniętym. Wprowadzona zmiana obejmuje zarówno nowe konkursy (od września 2025 r.), jak i projekty w trakcie realizacji. Koszty publikacji w otwartym dostępie (APC) nadal można pokrywać w ramach 2% kosztów pośrednich, także w czasopiśmie hybrydowych. NCN będzie monitorowało stosowanie wciąż zalecanych ścieżek OA. W konkursach międzynarodowych obowiązują zasady partnerów, a w części programów pozostają w mocy restrykcyjne wymogi OA. NCN podkreśla znaczenie otwartej nauki i rekomenduje m.in. zieloną ścieżkę OA (deponowanie manuskryptów w repozytoriach dziedzinowych lub instytucjonalnych). Obowiązek udostępniania danych badawczych zgodnie z zasadami FAIR pozostaje bez zmian.

Konsekwencją tych działań jest obecne zaangażowanie Centrum w ramach stowarzyszenia European Open Science Cloud (EOSC), przyczyniając się tym samym do kształtowania europejskich standardów i praktyk otwartej nauki.

W 2026 r. NCN będzie kontynuowało udział w projekcie ERA-LEARN finansowanym przez Komisję Europejską. Projekt realizowany jest w formule *Coordination and Support Action*, a jego celem jest wspieranie organizacji uczestniczących w partnerstwach europejskich. Rolą NCN w projekcie jest wspieranie krajów z grupy Widening, czyli państw o niższym poziomie uczestnictwa w programach badawczych UE i mniejszym potencjale badawczym w porównaniu z krajami non-Widening (bardziej rozwiniętymi w tym zakresie). Działania te mają na celu zwiększenie ich zaangażowania w partnerstwa europejskie. Ponadto NCN uczestniczy w organizacji corocznego Partnership Stakeholder Forum, które stanowi platformę wymiany doświadczeń i dobrych praktyk dla uczestników partnerstw.

2.5.5. Konkurs POLONEZ BIS (*Marie Skłodowska-Curie Actions*)

POLONEZ BIS to 5-letni program rozpoczęty w 2021 r., współfinansowany ze środków Unii Europejskiej (Horyzont 2020, działania „Marie Skłodowska-Curie”). Skierowany jest do doświadczonych naukowców z zagranicy, którzy zdecydują się przyjechać do Polski na 24 miesiące w celu prowadzenia badań podstawowych w wybranych przez siebie instytucjach naukowych. Program gwarantuje zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy oraz dodatkowe środki na realizację własnych projektów badawczych w dowolnej dyscyplinie naukowej. Dodatkowym atutem jest cykl szkoleń dla laureatów programu oraz możliwość współpracy z sektorem pozaakademickim w ramach staży międzysektorowych.

W trzech edycjach konkursu POLONEZ BIS rozstrzygniętych w latach 2022-2023 zrekrutowano łącznie 132 doświadczonych naukowców, którzy podjęli pracę na stanowiskach badawczych w 55 polskich jednostkach naukowych.

W 2026 r. kontynuowana będzie realizacja oraz monitoring trwających projektów. Centrum będzie nadal pełniło rolę help-desku ułatwiającego zarządzanie koniecznymi i uzasadnionymi zmianami w trakcie realizacji projektów indywidualnych, a także monitorowało rozpoczęty w 2024 r. cykl szkoleń dla laureatów, poświęcony rozwojowi wybranych umiejętności z zakresu European Competence Framework for Researchers. W ramach tej fazy programu NCN będzie kontynuowało ocenę sprawozdań końcowych z realizacji już zakończonych projektów.

Działania promocyjne związane z programem skoncentrują się na informowaniu o realizowanych projektach naukowych i ich pierwszych rezultatach. We współpracy z partnerami instytucjonalnymi programu prowadzony będzie blog popularnonaukowy, a także powstaną krótkie opisy wybranych projektów o dużym potencjale współpracy z sektorem pozaakademickim.

2.5.6. Współpraca w ramach Funduszy Norweskich i EOG

Na mocy Memorandum of Understanding podpisanego 23 kwietnia 2025 r. Centrum po raz kolejny zostało operatorem programu Badania podstawowe w IV edycji Funduszy Norweskich i EOG na lata 2021-2028. Przekazana w sierpniu 2025 r. koncepcja programu została zaakceptowana we wrześniu 2025 r., zaś obecnie konsultowana jest umowa programowa, której podpisanie jest przewidywane w lutym 2026 r. Program będzie finansował badania podstawowe, szczególnie w zakresie nauk humanistycznych i społecznych oraz badań polarnych, z uwzględnieniem priorytetów IV edycji Funduszy Norweskich i EOG (zielona transformacja Europy; demokracja, rządy prawa i prawa człowieka; włączenie społeczne i odporność). Ważnym aspektem będzie tu wsparcie dwóch grup osób, tj. naukowców na wczesnym etapie kariery oraz kobiet prowadzących badania.

Planowane jest ogłoszenie dwóch konkursów głównych, dwóch konkursów wspierających w formule Coordination & Capacity oraz realizacja predefiniowanego projektu polarnego SPARK.

Pierwszym konkursem głównym będzie GRIEG BIS, w ramach którego zostaną zrealizowane projekty badawcze przez partnerów z Polski oraz krajów EOG. Ogłoszenie konkursu planowane jest najpóźniej w III kwartale 2026 r., a jego rozstrzygnięcie w I kwartale 2027 r.

Drugim konkursem głównym będzie interdyscyplinarny LANGSPIL, którego ogłoszenie nastąpi nie później niż w grudniu 2026 r., a rozstrzygnięcie przewidziane jest na II lub III kwartał 2027 r. Konkurs ten poprzedzi nabór wniosków w ramach Coordination & Capacity Kick-off, mający na celu organizację warsztatów, wizyt studyjnych i innych działań ułatwiających tworzenie bilateralnych partnerstw oraz opracowanie koncepcji interdyscyplinarnych projektów badawczych.

W II połowie 2028 r. planowany jest konkurs Coordination & Capacity Follow-up, którego celem będzie waloryzacja rezultatów projektów GRIEG BIS i LANGSPIL.

W programie Badania podstawowe przewidziano udzielenie szczególnego wsparcia dla badań polarnych, poprzez realizację trzyletniego projektu predefiniowanego SPARK – Strengthening interdisciplinary polar research ecosystem: enhancing excellence, building capacity and overcoming barriers. Projekt kontynuuje strategiczne inicjatywy z poprzedniej edycji Funduszy Norweskich i EOG. Podpisanie umowy na jego realizację planowane jest w III kw. 2026 r. Głównymi beneficjentami projektu będą naukowcy (przede wszystkim na wczesnym etapie kariery) z Polski, Norwegii i Islandii pracujący w niemal 40 instytucjach, a także personel techniczny, interesariusze z różnych sektorów oraz szeroka publiczność uczestnicząca w działaniach komunikacyjnych. Projekt zakłada m.in.: zwiększenie spójności infrastruktury obserwacyjnej poprzez integrację systemów monitoringu, kalibrację i testowanie czujników, harmonizację metod oraz utrzymanie infrastruktury, wymianę wiedzy i praktyk, wspólne inicjatywy naukowe (pilotażowe badania, warsztaty, prace terenowe), promowanie otwartej nauki i zasad FAIR poprzez szkolenia, rozwój narzędzi do ponownego wykorzystania danych oraz poszerzanie dostępu do danych, wzmocnienie transferu wiedzy między naukami ścisłymi i społecznymi oraz między sektorem akademickim a innymi sektorami, program mobilności i rozwoju kompetencji dla naukowców rozpoczynających karierę wspierający ich rozwój i współpracę międzynarodową.

W programie będą realizowane działania bilateralne we współpracy NCN z partnerami z Norwegii (RCN- Research Council of Norway) oraz Islandii (Rannis – Icelandic Centre for Research), jak również aktywności bilateralne pomiędzy środowiskami naukowymi z Polski, Islandii i Norwegii.

2.6. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach

Głównym celem działań informacyjnych i promocyjnych Narodowego Centrum Nauki jest upowszechnianie wiedzy na temat działalności NCN, w tym o ofercie konkursowej i wynikach badań realizowanych dzięki wsparciu Centrum, a także o roli i znaczeniu badań podstawowych dla społeczeństwa, gospodarki i rozwoju innowacji. Zadanie to będzie realizowane poprzez rozpowszechnianie informacji na temat warunków konkursów i ich wyników, a także o realizowanych projektach i ich rezultatach (m.in. poprzez *success stories*) wśród jak największej liczby badaczy pracujących w polskich jednostkach naukowych oraz przebywających za granicą, którzy rozważają powrót do Polski. Informacje będą kierowane do naukowców pracujących we wszystkich ośrodkach naukowych, w tym w szczególności do młodych naukowców. Planowane jest również systematyczne przygotowywanie i udostępnianie informacji pozostałym interesariuszom, w tym ekspertom oceniającym wnioski, pracownikom administracyjnym jednostek naukowych oraz organizacjom zainteresowanym współpracą w obszarze nauki. NCN będzie również prowadziło działania informacyjne skierowane do opinii publicznej dotyczące wyników projektów i sukcesów laureatów grantów (m.in. w konkursach ERC), celem wzmocnienia powszechnego zrozumienia istotności badań podstawowych i wspierania nauki.

Wśród zagadnień będących elementem działalności informacyjnej NCN w 2026 r. znajdują się także otwarty dostęp do wyników badań naukowych (*open access*), zarządzanie danymi badawczymi na podstawie zasad FAIR oraz równość płci w nauce.

Jednym z ważnych działań NCN jest również zwiększenie zainteresowania naukowców pracujących w zagranicznych jednostkach naukowych konkursami NCN. W tym celu w 2026 r. planowane jest systematyczne zwiększanie dostępności informacji dotyczących działalności agencji w języku angielskim.

Szeroki dostęp do informacji zostanie zapewniony poszczególnym grupom docelowym poprzez:

- 1) ogłoszenia, materiały graficzne, zdjęciowe i filmowe udostępniane w kanałach komunikacji elektronicznej NCN:
 - a. na stronie internetowej Centrum oraz stronach internetowych koordynowanych programów,
 - b. na profilach w mediach społecznościowych (Facebook, X, LinkedIn, YouTube, Instagram itp.), w tym również na profilach koordynowanych programów,
 - c. za pośrednictwem newslettera Centrum oraz newsletterów koordynowanych programów,
 - d. w Biuletynie Informacji Publicznej,
 - e. w serwisach zewnętrznych;
- 2) realizację podcastów i wideo podcastów NCN o działalności Centrum i sprawach istotnych dla funkcjonowania nauki w Polsce; materiały będą dostępne w najważniejszych serwisach streamingowych (Spotify, Apple i YouTube);
- 3) produkcję, publikację i kolportaż własnych wydawnictw oraz innych materiałów promocyjnych; w 2026 r. planowane jest wydanie materiałów drukowanych dotyczących działalności Centrum w polskiej i angielskiej wersji językowej (broszury, raporty, katalogi); materiały promocyjne będą dystrybuowane wysyłkowo, podczas spotkań i wydarzeń organizowanych przez Centrum lub odbywających się z udziałem przedstawicieli NCN oraz stale publicznie eksponowane w dostępnym miejscu w siedzibie NCN;
- 4) realizację materiałów filmowych promujących działalność NCN, dotyczących laureatów Nagrody NCN, naukowców realizujących projekty finansowane przez NCN, wydarzeń organizowanych przez NCN oraz związanych z koordynowanymi programami międzynarodowymi, jak również prezentujących działalność biura i przebieg procedur konkursowych.

Planowana jest także aktywna współpraca z mediami ogólnopolskimi, branżowymi i lokalnymi z różnych ośrodków naukowych (komunikaty prasowe, odpowiedzi na pytania mediów oraz stały kontakt z dziennikarzami w sprawach związanych z działalnością agencji i finansowanymi projektami). Kontynuowana będzie współpraca promocyjna z polskimi i zagranicznymi jednostkami naukowymi, agencjami i innymi instytucjami o zbliżonym profilu działalności, tak aby szeroko docierać z informacją o ofercie Centrum oraz uzyskiwać efekt synergii. Dodatkowo w związku z istniejącym obowiązkiem ustawowym, w prasie ogólnopolskiej będą zamieszczane ogłoszenia o otwarciu naborów do konkursów NCN.

Jednym ze sposobów upowszechniania informacji na temat konkursów NCN i ich efektów jest organizacja wydarzeń informacyjnych oraz udział przedstawicieli NCN w konferencjach i warsztatach w formie stacjonarnej, hybrydowej lub zdalnej.

W 2026 r. kontynuowane będą warsztaty szkoleniowe dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną projektów badawczych, staży, stypendiów i działań naukowych finansowanych przez Centrum. Spotkania odbędą się stacjonarnie (w ramach Dni NCN) lub w formie webinarów za pośrednictwem platformy Clickmeeting. Zostaną na nich przedstawione zagadnienia związane z realizacją projektu badawczego od podpisania umowy do jego zakończenia, w tym procedury aneksowania umowy i raportowania, jak również kwestie związane z procesem realizacji projektu w jednostce naukowej.

Organizowane będą również spotkania informacyjne i warsztaty dla wnioskodawców w konkursach krajowych i międzynarodowych w formie sesji wyjazdowych (np. Dni NCN) oraz w formie webinarów online prowadzonych przez koordynatorów dyscyplin i/lub pracowników biura NCN.

W ramach promowania polityki otwartej nauki w środowisku naukowym odbędą się także spotkania informacyjne, w tym szkolenia online i stacjonarne w następującym zakresie:

- polityki NCN dotyczącej publikowania w otwartym dostępie wyników badań stanowiących efekty realizacji projektów badawczych, staży, stypendiów naukowych, działań naukowych i komponentów,
- zarządzania danymi badawczymi (dla naukowców oraz data stewards),
- dotyczące Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*).

W 2026 r. planowana jest kontynuacja zaangażowania NCN w wydarzenia organizowane przez podmioty zewnętrzne, które umożliwiają szerokie dotarcie do zidentyfikowanych grup interesariuszy NCN, m.in.: przygotowanie prelekcji, paneli dyskusyjnych, stoisk wystawienniczych oraz form multimedialnych.

2.6.1. Nagroda Narodowego Centrum Nauki

Finansowanie Nagrody NCN jest realizowane przez Centrum na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki. Na moment przygotowania niniejszego dokumentu obowiązują zasady przyznawania Nagrody określone uchwałą Rady NCN nr 116/2022 z dnia 10 listopada 2022 r. Jednocześnie trwają prace nad ich aktualizacją. W 2026 r. Nagroda NCN będzie przyznawana zgodnie z obowiązującymi zasadami wynikającymi z ww. uchwały.

Zgodnie z Regulaminem Nagrody NCN, indywidualna nagroda pieniężna będzie przyznawana w drodze konkursowej naukowcom zatrudnionym w Polsce, którzy uzyskali stopień doktora w roku zgłoszenia do nagrody lub w okresie do 12 lat przed dniem 1 stycznia roku, w którym jest przyznawana.

Nagroda NCN przyznawana jest za znaczące osiągnięcie naukowe z zakresu badań podstawowych, udokumentowane publikacjami afiliowanymi w polskich instytucjach naukowych w trzech grupach dyscyplin: naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce, naukach ścisłych i technicznych oraz naukach o życiu. Kandydatów do nagrody wskazują byli członkowie Rady NCN, dotychczasowi członkowie Zespołów Ekspertów NCN powołani do oceny wniosków w konkursach OPUS, SONATA,

SONATA BIS i MAESTRO afiliowani w polskich instytucjach naukowych, dotychczasowi kierownicy projektów finansowanych w konkursach MAESTRO i SONATA BIS, dotychczasowi laureaci Nagrody NCN oraz inni wybitni naukowcy wskazani przez Dyrektora NCN i Radę NCN. Komisje konkursowe ds. nagrody dokonują oceny zgłoszeń i wyłaniają po dwóch kandydatów w każdej grupie dyscyplin, tj. nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu. Ostateczną decyzję w sprawie wyboru laureatów podejmuje Kapituła Nagrody, którą tworzy Rada NCN, Dyrektor NCN oraz opcjonalnie przedstawiciele fundatorów nagrody.

Rozpoczęcie procedury konkursowej planowane jest na wiosnę 2026 r., a jej zakończenie na wrzesień 2026 r. Uroczystość wręczenia Nagrody NCN odbędzie się w październiku lub listopadzie 2026 r. w Krakowie.

2.7. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

Narodowe Centrum Nauki aktywnie uczestniczy w pozyskiwaniu środków na badania naukowe w ramach współpracy międzynarodowej.

W 2026 r. ze środków UE będą współfinansowane projekty wyłonione w latach wcześniejszych w konkursach ogłaszanych w ramach programu Horyzont 2020 oraz Horyzont Europa (szerzej na ten temat w pkt 1.1 części szczegółowej niniejszego dokumentu), w tym projekty zakwalifikowane do finansowania w ramach rozstrzygniętych konkursów ogłoszonych przez Partnerstwo Europejskie na Rzecz Bioróżnorodności Biodiversa+.

Został zaplanowany także wpływ środków finansowych przeznaczonych na działania administracyjne związane z udziałem Centrum w inicjatywach międzynarodowych.

NCN będzie kontynuowało koordynację programów QuantERA, CHANSE (szerzej na ten temat w pkt 2.5.2 części ogólnej) oraz POLONEZ BIS (szerzej na ten temat w pkt 2.5.5 części ogólnej).

Dodatkowo ze środków Mechanizmu Finansowego EOG będą finansowane działania administracyjne dotyczące wdrażania programu Badania podstawowe, w tym obsługa naborów w konkursie GRIEG BIS, interdyscyplinarnym konkursie LANGSPIL oraz wspierającym konkursie Coordination & Capacity Kick-off.

W 2026 r. NCN będzie kontynuowało współpracę bilateralną ze Stowarzyszeniem Maxa Plancka w zakresie finansowania Centrów Doskonałości Naukowej *Dioscuri*.

2.8. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, *Dioscuri*, TANGO, partnerstwa europejskie

W 2026 r. nastąpi rozstrzygnięcie konkursu SONATINA 10 (ogłoszenie naboru wniosków 16 grudnia 2025 r.) i zostanie otwarty nabór wniosków do jego jedenastej edycji (Tabela 5). Celem konkursu jest wspieranie rozwoju kariery młodych naukowców poprzez tworzenie możliwości zatrudnienia i prowadzenia badań w polskich jednostkach naukowych oraz zdobycia wiedzy i doświadczenia podczas staży zagranicznych w wysokiej jakości ośrodkach naukowych.

Tabela 5. Harmonogram naboru wniosków w konkursie SONATINA i *Dioscuri* w 2026 r.

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zamknięcia naboru
SONATINA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez młodych naukowców; skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie trzech poprzedzających lat; w ramach projektu konieczne jest zaplanowanie zatrudnienia kierownika projektu w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę w podmiocie innym niż podmiot, w którym uzyskał on stopień naukowy doktora; ponadto w projekcie musi zostać zaplanowany staż zagraniczny trwający od 3 do 6 miesięcy w wybranym przez kierownika projektu zagranicznym ośrodku naukowym	15 grudnia 2026	15 marca 2027
<i>Dioscuri</i> – konkurs na Centra Doskonałości Naukowej <i>Dioscuri</i> we współpracy z Towarzystwem Maxa Plancka (MPG); program umożliwia wybitnym naukowcom prowadzenie badań na najwyższym światowym poziomie w jednostkach naukowych zlokalizowanych w tej części Europy	15 czerwca 2026	15 grudnia 2026

Źródło: Opracowanie Zespołu Koordynatorów Dyscyplin i Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie danych własnych

W 2026 r. będzie kontynuowana współpraca z Towarzystwem Maxa Plancka w zakresie finansowania Centrów Doskonałości Naukowej *Dioscuri* wyłonionych w konkursach rozstrzygniętych w latach ubiegłych. W 2025 r. zakończone zostały bilateralne rozmowy pomiędzy krajami oraz instytucjami zarządzającymi programem. W efekcie w 2026 r. planowane jest ogłoszenie i zakończenie naboru do piątego konkursu *Dioscuri*, w ramach którego wyłonione zostaną dwa centra prowadzące badania o charakterze interdyscyplinarnym. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w 2027 r. Konkurs otwarty będzie dla wszystkich obszarów nauk. Założenia piątego konkursu nie zmieniają się znacząco w porównaniu do poprzednich edycji. Komitet Naukowy *Dioscuri* odpowiedzialny za ocenę merytoryczną zostanie poszerzony o kolejnych czterech członków reprezentujących nauki humanistyczne i społeczne. Proces oceny merytorycznej zostanie zmodyfikowany w taki sposób, aby etap recenzji zewnętrznych poprzedzał posiedzenie komitetu odpowiedzialnego za selekcję wniosków.

Centrum będzie kontynuowało rozmowy z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) w celu ogłoszenia wspólnej inicjatywy będącej kontynuacją konkursu TANGO. Założeniem nowego programu będzie finansowanie projektów mających na celu testowanie możliwości wdrożenia w praktyce gospodarczej i społecznej uzyskanych wyników badań podstawowych finansowanych przez NCN (projekty Proof of Concept).

PARTNERSTWA EUROPEJSKIE

Partnerstwa europejskie łączą Komisję Europejską, instytucje publiczne oraz sektor prywatny w poszukiwaniu odpowiedzi na najważniejsze wyzwania, przed którymi staje Europa, takie jak: zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie środowiska, bezpieczeństwo zdrowotne, utrata bioróżnorodności czy transformacja cyfrowa. Partnerstwa są kluczowym elementem programu Horyzont Europa i znacząco przyczyniają się do rozwoju Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz realizacji politycznych priorytetów UE.

W 2026 r. Narodowe Centrum Nauki będzie kontynuowało koordynację na poziomie krajowym trzech partnerstw europejskich: European Open Science Cloud (EOSC), Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+) oraz One Health Antimicrobial Resilience (OHAMR) zgodnie ze zleceniami otrzymanymi z MNiSW. Ponadto na podstawie zlecenia z MNiSW prowadzone będą przygotowania do uruchomienia partnerstwa Social Transformations and Resilience (STR), w ramach którego Centrum obejmie koordynację całego konsorcjum na poziomie międzynarodowym.

European Open Science Cloud (EOSC)

Europejska Chmura Otwartej Nauki (European Open Science Cloud, EOSC) to europejska inicjatywa mająca na celu stworzenie godnego zaufania, wirtualnego, federacyjnego środowiska wykraczającego poza granice i dyscypliny naukowe, mającego na celu przechowywanie, udostępnianie, przetwarzanie i ponowne użycie obiektów cyfrowych wykorzystywanych w badaniach naukowych, takich jak: publikacje, dane, oprogramowanie zgodnie z zasadami przewodnimi FAIR (ang. Findable – możliwe do znalezienia, Accessible – dostępne, Interoperable – interoperacyjne, Reusable – możliwe do ponownego użycia).

Od 2021 r. NCN na podstawie zlecenia MNiSW koordynuje w Polsce Partnerstwo EOSC. W ramach tych zadań reprezentuje Polskę w EOSC Steering Board oraz w EOSC Association jako Krajowa Organizacja Przedstawicielska. Jednocześnie angażuje krajowe środowisko naukowe na rzecz współpracy europejskiej w ramach EOSC, nadzoruje realizację szkoleń MOOC na platformie NAVOCIA dotyczących zarządzania danymi badawczymi, prowadzi stronę internetową eosc.gov.pl oraz organizuje wydarzenia promujące inicjatywę EOSC.

W 2026 r. NCN będzie kontynuowało zaangażowanie we współpracę międzynarodową w ramach Partnerstwa EOSC, w tym zwłaszcza w obszarze tworzenia założeń dla współpracy w ramach EOSC w Programie Ramowym 10. Centrum w dalszym ciągu będzie również pełniło rolę Krajowej Organizacji Przedstawicielskiej w EOSC Association.

W 2024 r. rozpoczęto proces tworzenia federacji węzłów (EOSC Federation) integrującej europejskie, krajowe i tematyczne zasoby oraz usługi naukowe, a także utworzono Węzeł Krajowy EOSC-PL. W lutym 2025 r. węzeł krajowy EOSC-PL, którego liderem jest NCN, został wybrany w wyniku złożonego, trwającego siedem miesięcy procesu selekcji uczestników do fazy pilotażowej budowy Federacji EOSC. Proces ten został zainicjowany ankietą, na którą odpowiedziało łącznie 121 instytucji z całej Europy. Poza NCN w skład polskiego konsorcjum wchodzi: Akademickie Centrum Komputerowe Cyfronet AGH, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW, Politechnika Gdańska oraz Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk.

W 2026 r. NCN jako koordynator węzła krajowego będzie kontynuowało i rozwijało swoje zaangażowanie w federację EOSC. Planuje konsolidację i rozwój polskiego węzła EOSC, w tym platformy eosc.pl, poprzez utrzymanie i rozwój infrastruktury krajowego węzła, zapewnienie zgodności z architekturą i standardami federacji EOSC (takimi jak AAI, interoperacyjność metadanych, katalog usług, monitoring), rozszerzenie liczby polskich instytucji i usług naukowych zintegrowanych z EOSC oraz wdrożenie procedur wsparcia dla badaczy i instytucji w zakresie publikowania danych zgodnie z zasadami FAIR. NCN będzie również aktywnie uczestniczyło w budowaniu federacji EOSC, współpracując z pozostałymi węzłami oraz z EOSC EU Node przy opracowywaniu wspólnych

mechanizmów operacyjnych i polityk federacyjnych. Kolejnym celem jest wzmocnienie widoczności krajowych zasobów naukowych w europejskiej przestrzeni oraz informowanie krajowego środowiska o zasobach oferowanych naukowcom w ramach Federacji EOSC.

W 2026 r. NCN będzie kontynuowało udział w projekcie EOSC Gravity – Supporting the EOSC Partnership in further consolidating the coordination and sustainability of the EOSC ecosystem finansowanym w ramach programu Horizon Europe, wspierając rozwój i konsolidację Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (EOSC). Projekt ma na celu budowę zintegrowanego, otwartego i trwałego ekosystemu danych badawczych oraz usług wspierających otwartą naukę w Europie.

W ramach projektu NCN pełni rolę lidera pakietu WP7 Monitoring, Reporting & Impact, odpowiadając za monitorowanie wkładów członków EOSC-A, opracowywanie raportów oraz współtworzenie metodologii oceny wpływu EOSC. Ponadto NCN jest liderem zadania w WP4 (HE Impact Group), wspierając rozwój mechanizmów maksymalizacji długoterminowego wpływu projektów EOSC, ich trwałości i widoczności. NCN jako aktywny partner bierze również udział w działaniach przekrojowych realizowanych w pakietach WP2–WP5, angażując się w geo-engagement, koordynację współpracy między projektami oraz działania komunikacyjne i promujące EOSC

Partnerstwa współfinansowane (co-funded partnerships)

a) Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+)

Na początku 2026 r. rozpocznie się realizacja czterech projektów z udziałem polskich naukowców zakwalifikowanych do finansowania w konkursie BiodivTransform: Biodiversity and Transformative Change ogłoszonym we wrześniu 2024 r. Centrum włączy się w przygotowanie planowanej na kwiecień 2026 r. konferencji inauguracyjnej dla koordynatorów zwycięskich projektów oraz w opracowanie zbiorczej publikacji prezentującej wyniki konkursu.

W 2026 r. Narodowe Centrum Nauki będzie kontynuowało na poziomie międzynarodowym monitoring realizacji wszystkich projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursie BiodivMon: Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society. W ramach tego działania NCN będzie nadal prowadziło helpdesk dla polskich i zagranicznych naukowców, zapewniając wsparcie administracyjne liderom projektów. Kluczowym elementem monitoringu będzie organizacja przez NCN w pierwszym kwartale 2026 r. oceny raportów śródkresowych (mid-term reports) z realizacji projektów wyłonionych w konkursie BiodivMon. Proces ten zostanie zwieńczony spotkaniem panelu ekspertów oceniających raporty z koordynatorami projektów, mającym na celu omówienie kluczowych wyzwań związanych z realizacją badań. Spotkanie zaplanowano na maj 2026 r.

Kontynuowana będzie również ocena wniosków złożonych w konkursie BiodivConnect: Restoration of ecosystem functioning, integrity, and connectivity ogłoszonym we wrześniu 2025 r. Jest to piąta edycja konkursu w ramach partnerstwa Biodiversa+, w której NCN wspólnie z francuską agencją ANR pełni rolę sekretariatu konkursu, koordynując nabór i ocenę merytoryczną wniosków na poziomie międzynarodowym. Pod koniec czerwca 2026 r. NCN będzie współorganizatorem międzynarodowego panelu ekspertów oceniającego wnioski. Rozstrzygnięcie konkursu planowane jest na połowę października 2026 r.

We wrześniu 2026 r. partnerstwo Biodiversa+ ogłosi szósty konkurs na międzynarodowe projekty badawcze – BiodivFuture, poświęcony tematyce kształtowania nowych ekosystemów pod wpływem zmian klimatu oraz czynników antropogenicznych. Szczegółowe dane na temat konkursów ogłaszanych w 2026 r. przedstawiono w Tabeli 4.

W 2026 r. NCN będzie również kontynuowało działania promujące partnerstwo Biodiversa+ na poziomie krajowym, w tym organizację webinarium informacyjnego dla wnioskodawców oraz publikację materiałów dotyczących aktywności partnerstwa na stronie internetowej NCN i w mediach społecznościowych.

W 2026 r. kontynuowana będzie współpraca z krajową Grupą Doradczą Biodiversa+, powołaną w 2021 r. Bazując na rekomendacjach grupy, NCN włączy się w aktualizację strategicznego programu badań i innowacji partnerstwa (SRIA), uwzględniając diagnozę głównych luk i potrzeb badawczych w Polsce.

b) One Health Antimicrobial Resistance

W 2026 r. zostanie przeprowadzony i rozstrzygnięty pierwszy konkurs (OHAMR Call 2026) na międzynarodowe projekty badawcze w ramach partnerstwa, ogłoszony w listopadzie 2025 r. NCN podejmie działania mające na celu zapewnienie jak najszerzego udziału krajowych podmiotów naukowych w tym konkursie. W 2026 r. partnerstwo ogłosi również nabór do drugiego konkursu na międzynarodowe projekty badawcze (OHAMR Call 2027). Szczegółowe dane na temat konkursów ogłaszanych w 2026 r. przedstawiono w Tabeli 4.

Ponadto w marcu 2026 r. odbędzie się 3rd EUP OHAMR General Assembly, w którym udział weźmie przedstawiciel Centrum.

c) Social Transformations and Resilience (STR)

W 2026 r. NCN będzie koordynowało prace przygotowujące realizację partnerstwa europejskiego Social Transformations and Resilience (STR). Program ten obejmuje obszary tematyczne z zakresu wsparcia modernizacji systemów ochrony społecznej i usług podstawowych (Supporting the modernisation of social protection systems and essential services), przyszłości pracy (Shaping the future of work), wspierania edukacji i rozwijania umiejętności (Fostering education and skills) oraz sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej (Contributing to a fair transition towards climate neutrality).

W ramach programu, którego oficjalny start jest przewidziany na 2027 r., planowana jest organizacja konkursów na międzynarodowe projekty badawcze w obszarze nauk humanistycznych i społecznych (HS) odpowiadających na wyzwania społeczne, w tym zacieśnienie współpracy naukowców z sektorem pozaakademickim. Podejmowane będą również działania zmierzające do przygotowania, testowania i zastosowania narzędzi oraz polityk mających na celu wzmocnienie zdolności krajów do budowy odporności na katastrofy i wyzwania społeczne.

Działania NCN jako koordynatora partnerstwa STR w 2026 r. będą obejmowały kilka kluczowych obszarów. Centrum we współpracy z innymi partnerami przygotuje serię warsztatów dotyczących najważniejszych działań partnerstwa, które posłużą przygotowaniu „Mapy drogowej” partnerstwa. Podczas warsztatów planowane zadania zostaną przedyskutowane i uzgodnione. Kolejnym krokiem będzie przeprowadzenie badania ankietowego, w którym partnerzy będą mogli określić swoje zainteresowanie poszczególnymi działaniami zawartymi w „Mapie drogowej” partnerstwa. Dodatkowo NCN będzie brało udział w przygotowaniu „Strategicznej mapy badań i innowacji” partnerstwa.

Do zadań NCN w 2026 r. będzie należało także opracowanie pierwszego rocznego planu działalności partnerstwa, przygotowanie struktury zarządzania oraz opracowanie umowy konsorcjum. NCN zajmie się także opracowaniem budżetu partnerstwa, który będzie odzwierciedlał zaangażowanie partnerów w różne zadania i aktywności.

ZESPÓŁ EKSPERTÓW DS. KRAJOWEJ STRATEGII UMIEDZYNARODOWIENIA

Od 2024 r. NCN jest reprezentowane w Zespole Ekspertów ds. Krajowej Strategii Umiedzynarodowienia Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Polsce. W 2026 r. planowany jest aktywny udział w pracach zespołu nad projektem strategii przygotowywanym przez wewnętrzny zespół redakcyjny. Dzięki dostępowi do rozległej bazy danych i opracowań, NCN będzie jedną z kluczowych instytucji opiniujących dokument.

2.9. Wzmocnienie potencjału nauki w Polsce: współpraca NCN z innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki: krajowymi agencjami rządowymi NAWA, NCBR i ABM oraz Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta

Jednym z kierunków działań podejmowanych przez Narodowe Centrum Nauki jest wzmocnianie potencjału polskiej nauki poprzez rozwijanie współpracy z innymi krajowymi agencjami rządowymi oraz podmiotami działającymi w sektorze nauki.

W zakresie zwiększania gotowości technologicznej wyników badań podstawowych NCN współpracuje z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR).

NCN finansuje badania naukowe znajdujące się na wczesnych etapach rozwoju technologii, odpowiadające poziomom TRL 1–2 (identyfikacja podstawowych zasad oraz sformułowanie koncepcji technologii). Przejście do wyższych poziomów gotowości technologicznej, obejmujących walidację i demonstrację rozwiązań w warunkach zbliżonych do rzeczywistych, było możliwe dzięki konkursowi TANGO organizowanemu przez NCBR. Celem tego programu jest wspieranie wdrażania w praktyce gospodarczej i społecznej wyników badań podstawowych finansowanych przez NCN. Obecnie trwają rozmowy dotyczące wznowienia tej inicjatywy.

Innym przykładem współpracy NCN i NCBR jest wspólne finansowanie Centrum Doskonałości w obszarze sztucznej inteligencji (CD AI) wyłonionego w konkursie ARTIQ, który został rozstrzygnięty w 2022 r. Inicjatywa ta stanowi przykład skutecznego przejścia od badań podstawowych do zastosowań o wysokim potencjale innowacyjnym.

W celu zachęcenia naukowców z zagranicy do prowadzenia badań w polskich jednostkach naukowych, NCN prowadzi współpracę z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach programu Polskie Powroty. NCN finansuje w tym programie wyłącznie tzw. inne koszty bezpośrednie (komponenty badawcze) związane z realizacją badań podstawowych zaplanowanych w projektach, które uzyskują finansowanie NAWA. W ramach wniosku można zaplanować komponent badawczy NCN (grant do 200 tys. zł), finansowany ze środków NCN na badania podstawowe realizowane w ciągu 18 miesięcy od zawarcia umowy. Zgodnie z harmonogramem NAWA wyniki programu Polskie Powroty 2025 będą ogłoszone do końca lipca 2026 r., stąd decyzje po stronie NCN będą wydawane od III kwartału 2026 r.

Centrum w 2026 r. będzie kontynuowało współpracę z NAWA w ramach nowego programu TOP200 im. Weigla. Program umożliwia zatrudnienie zagranicznych naukowców w Polsce na 2-4 lata oraz tworzenie własnych zespołów badawczych. W ramach wniosku można zaplanować komponent badawczy NCN (grant do 400 tys. zł), finansowany ze środków NCN na badania podstawowe realizowane w ciągu 18 miesięcy od zawarcia umowy. Nabór wniosków o finansowanie komponentów rozpocznie się po ogłoszeniu wyników programu po stronie NAWA, najpóźniej do końca lipca 2026 r. i będzie prowadzony w sposób ciągły od III kwartału 2026 r. Ocena w NCN obejmie ocenę formalną oraz weryfikację budżetu.

Współpraca z NAWA odbywa się również w ramach konkursu PRELUDIUM BIS finansowanego ze środków NCN. Doktoranci mają w nim obowiązek złożenia wniosku o staż zagraniczny w programie NAWA i odbycia go w trakcie realizacji projektu. Od konkursów ogłoszonych w 2025 r. finansowanie staży zagranicznych przez NAWA odbywa się także w konkursie SONATINA.

NCN wspiera Agencję Badań Medycznych (ABM) w organizacji konkursów na finansowanie badań podstawowych w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Na mocy porozumienia zawartego we wrześniu 2024 r., pracownicy NCN realizują działania doradcze dotyczące organizacji konkursów oraz prowadzą szkolenia z zakresu procedur oceny wniosków. Ponadto rekomendują kandydatów na ekspertów zewnętrznych odpowiedzialnych za recenzowanie wniosków.

W 2026 r. NCN będzie kontynuowało współpracę z Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta dotyczącą programu Fulbright Senior Award organizowanego przez Fundację (edycja na rok akademicki 2025/26), zwanego Programem Senior. Ma on na celu umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom zatrudnionym w polskich instytucjach akademickich i naukowych realizację samodzielnych

projektów badawczych lub badawczo-dydaktycznych w instytucjach goszczących w USA. Zgodnie z treścią porozumienia, przedmiotem współpracy będzie finansowanie przez NCN badań naukowych z zakresu badań podstawowych (tzw. komponentów badawczych), realizowanych jako kontynuacja stypendium Fulbrighta we współpracy z partnerem amerykańskim w projektach, które uzyskają finansowanie w Programie Senior. Wniosek o finansowanie przez NCN komponentu badawczego będzie składał podmiot zatrudniający stypendystę po jego powrocie ze stypendium i będzie on podlegał ocenie formalnej, analogicznie do rozwiązań przyjętych w ramach współpracy w programach ogłaszanych przez NAWA. W 2026 r. NCN będzie wydawało decyzje dotyczące finansowania komponentów badawczych w sposób ciągły oraz prowadziło rozmowy w sprawie kontynuacji współpracy w kolejnych edycjach programu.

2.10. Pomoc publiczna

W 2026 r. NCN będzie mogło udzielać pomocy publicznej na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz.U. 2025 poz. 185).

3. Plan finansowy Centrum na dany rok budżetowy

Plan finansowy na 2026 r. w układzie memoriałowym przedstawia Tabela 6, w układzie kasowym Tabela 7, natomiast dane uzupełniające znajdują się w Tabeli 8. Poniższe dane przygotowano w odniesieniu do *Projektu ustawy budżetowej na rok 2026* przekazanego do Sejmu RP i zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 26.09.2025 r. W tabelach zawarto również dane porównawcze dotyczące planu finansowego Centrum na rok 2025 (plan po zmianach z dnia 08.08.2025 r.).

Tabela 6. Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na 2026 r. – część A – Plan finansowy w układzie memoriałowym

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2025 r. (w zł)	Plan na 2026 r. (w zł)
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	x	x
1	Środki obrotowe, w tym:	39 295 000	47 919 000
1.1	Środki pieniężne	39 295 000	47 919 000
1.2	Należności krótkoterminowe:	0	0
2	Należności długoterminowe:	0	0
3	Zobowiązania:	2 500 000	2 500 000
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 779 561 000	1 804 261 000
1	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	0	0
2	Dotacje i subwencje z budżetu państwa	1 748 134 000	1 753 387 000
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	12 666 000	18 318 000
4	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	0	0
5	Pozostałe przychody, w tym:	18 761 000	32 556 000
5.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	-	23 900 000
5.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	-	23 900 000
5.2	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	3 300 000	3 300 000
5.3	Środki z innych źródeł	15 461 000	5 356 000
III	KOSZTY OGÓŁEM	1 779 551 000	1 782 251 000
1	Koszty funkcjonowania	74 607 000	78 169 000
1.1	Amortyzacja	3 300 000	3 300 000
1.2	Materiały i energia	2 570 000	2 180 000
1.3	Usługi obce	7 551 000	7 892 000
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	42 398 000	43 687 000
1.4.1	osobowe	23 609 000	24 554 000
1.4.2	bezosobowe	18 789 000	19 133 000
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	8 520 000	8 370 000
1.6	Składki, z tego na:	5 370 000	6 106 000
1.6.1	ubezpieczenie społeczne	4 249 000	4 428 000
1.6.2	Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	616 000	642 000
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych	0	0
1.6.4	Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	505 000	1 036 000
1.7	Podatki i opłaty, w tym:	130 000	130 000
1.7.1	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	20 000	20 000

Plan działalności Narodowego Centrum Nauki na 2026 r.

1.7.2	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	100 000	100 000
1.7.3	opłaty na rzecz budżetu państwa	10 000	10 000
1.8	Pozostałe koszty funkcjonowania	4 768 000	6 504 000
2	Koszty realizacji zadań, w tym:	1 704 944 000	1 704 082 000
2.1	– środki przekazane innym podmiotom	1 701 544 000	1 691 082 000
IV	WYNIK BRUTTO (poz. II-III)	10 000	22 010 000
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	10 000	10 000
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	10 000	0
VI	WYNIK NETTO (poz. IV-V)	0	22 000 000
VII	DOTACJE I SUBWENCJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	x	x
1	Dotacje i subwencje ogółem, z tego:	1 749 434 000	1 756 637 000
1.1	– podmiotowa	63 417 000	67 311 000
1.2	– przedmiotowa	0	0
1.3	– celowa	1 633 144 000	1 683 144 000
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	0	0
1.4.1	w tym: na współfinansowanie	0	0
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe	0	0
1.5.1	w tym: na współfinansowanie	0	0
1.6	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków EFTA – bieżące	1 573 000	4 582 000
1.6.1	w tym na współfinansowanie	237 000	2 090 000
1.7	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków EFTA – majątkowe	-	0
1.7.1	w tym na współfinansowanie	-	0
1.8	– subwencje	0	0
1.9	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 300 000	1 600 000
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne)	1 300 000	1 600 000
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM	1 701 544 000	1 702 082 000
X	STAN NA KONIEC ROKU:	x	x
1	Środki obrotowe, w tym:	19 248 000	59 907 000
1.1	Środki pieniężne	19 248 000	59 907 000
1.2	Należności krótkoterminowe:	0	0
2.	Należności długoterminowe:	0	0
3	Zobowiązania:	2 500 000	3 000 000

Źródło: Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na rok 2025 (po zmianach), zatwierdzony przez Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego w dniu 08.08.2025 r., Projekt planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2026, zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 26.09.2025 r. (Projekt ustawy budżetowej na rok 2026)

Tabela 7. Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na 2026 r. – część B – Plan finansowy w układzie kasowym

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2025 r. (w zł)	Plan na 2026 r. (w zł)
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	39 295 000	47 919 000
II	DOCHODY	1 757 514 000	1 792 549 000
1	Dotacje i subwencje z budżetu państwa ogółem, z tego:	1 749 434 000	1 754 987 000
1.1	– podmiotowa	63 417 000	67 311 000
1.2	– przedmiotowa	0	0
1.3	– celowa	1 633 144 000	1 683 144 000
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	0	0
1.4.1	w tym na współfinansowanie		0
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe	0	0
1.5.1	w tym na współfinansowanie	0	0
1.6	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków EFTA – bieżące	1 573 000	2 932 000
1.6.1	w tym na współfinansowanie	237 000	440 000
1.7	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków EFTA – majątkowe	-	0
1.7.1	w tym na współfinansowanie	-	0
1.8	– subwencje	0	0
1.9	– dotacje na inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 300 000	1 600 000
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	1 958 000	8 332 000
3	Pozostałe dochody, z tego:	6 122 000	29 230 000
3.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	-	23 900 000
3.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych		23 900 000
3.2	Środki z innych źródeł	6 122 000	5 330 000
III	WYDATKI	1 777 561 000	1 780 561 000
	w tym na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	2 178 000	2 932 000
III.1	Finansowanie z EFTA pochodzące z BP	1 336 000	2 492 000
III.2	Finansowanie z EFTA pochodzące z BŚE	605 000	440 000
III.3	Współfinansowanie krajowe z BP w ramach projektów EFTA	237 000	0
1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	71 317 000	74 879 000
1.1	Materiały i energia	2 570 000	2 180 000
1.2	Usługi obce	7 551 000	7 892 000
1.3	Wynagrodzenia	42 398 000	43 687 000
1.3.1	osobowe	23 609 000	24 554 000
1.3.2	bezosobowe	18 789 000	19 133 000

Plan działalności Narodowego Centrum Nauki na 2026 r.

1.4	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	8 520 000	8 370 000
1.5	Składki, z tego na:	5 370 000	6 106 000
1.5.1	ubezpieczenia społeczne	4 249 000	4 428 000
1.5.2	Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	616 000	642 000
1.5.3	Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	505 000	1 036 000
1.6	Podatki i opłaty, w tym:	140 000	140 000
1.6.1	podatek CIT	10 000	10 000
1.6.2	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	20 000	20 000
1.6.3	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	100 000	100 000
1.6.4	opłaty na rzecz budżetu państwa	10 000	10 000
1.7	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	4 768 000	6 504 000
2	Wydatki majątkowe	1 300 000	1 600 000
3	Wydatki na realizację zadań, w tym:	1 704 944 000	1 704 082 000
3.1	– środki przyznane innym podmiotom	1 701 544 000	1 691 082 000
IV	Kasowo zrealizowane przychody		
V	Kasowo zrealizowane rozchody		
VI	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+II-III+IV-V)	19 248 000	59 907 000
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	188	191

Źródło: Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na rok 2025 (po zmianach), zatwierdzony przez Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego w dniu 08.08.2025 r., Projekt planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2026, zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 26.09.2025 r. (Projekt ustawy budżetowej na rok 2026)

Tabela 8. Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na 2026 r. – część D – Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2025 r. (w zł)	Plan na 2026 r. (w zł)
1	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	3 500 000	48 000 000
1.1	- depozyty overnight (O/N)	3 500 000	4 000 000
1.2	- depozyty terminowe	-	44 000 000
2	Skarbowe papiery wartościowe, w tym:	500 000 000	500 000 000
2.1	- otrzymane nieodpłatnie	500 000 000	500 000 000

Źródło: Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki na rok 2025 (po zmianach), zatwierdzony przez Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego w dniu 08.08.2025 r., Projekt planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2026, zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 26.09.2025 r. (Projekt ustawy budżetowej na rok 2026)

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Finansowanie badań naukowych

Plan finansowania badań naukowych prezentowany jest zgodnie z układem budżetu zadaniowego opracowanego w ramach *Projektu ustawy budżetowej na rok 2026*, dokumentu przekazanego do Sejmu RP i zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 26.09.2025 r., w odniesieniu do nazw działań, celów i mierników, których osiągnięcie leży w zakresie działalności Centrum. Finansowanie badań naukowych przez NCN sprawozdawane jest w ramach jednego działania budżetu zadaniowego. Efekty tego działania monitorowane są na podstawie wartości zdefiniowanego miernika, którego nazwę wraz z planowaną na rok 2026 wartością podano w pkt 1.1 części szczegółowej niniejszego dokumentu.

Zgodnie z art. 20 pkt 4 ustawy o Narodowym Centrum Nauki, agencja jest zobowiązana przeznaczyć nie mniej niż 20% środków pozostających w jej dyspozycji na wsparcie rozwoju młodych naukowców. Mając na uwadze realizację tego celu, agencja planuje przekazać w 2026 r. nie mniej niż 340 416 400 zł⁵ na finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz działań naukowych realizowanych przez młodych naukowców w ramach umów zawartych przez Narodowe Centrum Nauki, finansowanych ze źródeł krajowych, współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi oraz z Mechanizmu Finansowego EOG. Wartość środków przekazanych w 2026 r. na rozwój młodych naukowców będzie raportowana w *Sprawozdaniu z działalności NCN za rok 2026*.

1.1. Działanie *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*

Cel: Finansowanie działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Miernik:

- 1) Liczba projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz innych działań naukowych realizowanych w ramach umów zawartych przez Narodowe Centrum Nauki (w danym okresie) finansowanych ze źródeł krajowych, współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi oraz z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG.

Wartość miernika planowaną na koniec roku 2026 oraz wartości miernika z lat poprzednich (od 2017 r.) zawarto w Tabeli 9.

⁵ Kwota stanowi 20% kwoty wykazanej w Tabeli 6 Część A Plan finansowy w układzie memoriałowym pozycja IX środki przyznane innym podmiotom.

Tabela 9. Prognozowane wartości miernika *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* w latach 2017-2026⁶

Rok	Wartość miernika planowana na koniec roku
2026	8228
2025	7708
2024	8096
2023	9169
2022	9237
2021	9883
2020	9077
2019	9100
2018	9353
2017	8704

Planowana realizacja:

Planowane nakłady na finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych w 2026 r. wynoszą ogółem **1 791 561 000⁷**, w tym:

- 1) w ramach części budżetowej 28 *Szkolnictwo wyższe i nauka* 1 777 629 000 zł;
- 2) w ramach części budżetowej 34 *Rozwój regionalny* planowane 13 932 000 zł.

Środki te zostaną przeznaczone na:

- a) zadania kontynuowane, czyli umowy kontynuowane w 2026 r. i planowane środki finansowe w ramach konkursów rozstrzygniętych i planowanych do rozstrzygnięcia w 2025 r.⁸ (Tabela 10);
- b) zadania nowe, czyli konkursy, których rozstrzygnięcie jest planowane w 2026 r. wraz przewidywaną alokacją środków finansowych (Tabela 11);
- c) obsługę, nadzór, upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłoszonych konkursach, inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa, ewaluacje oraz inwestycje (Tabela 12).

⁶ Wartości odnoszące się do lat poprzednich na podstawie planów działalności NCN odpowiednio na lata 2017-2025.

⁷ Kwota ta zawiera również:

a) środki europejskie w wysokości 18 318 000 zł z przeznaczeniem na:

- projekty badawcze, staże i stypendia w kwocie 1 850 000 zł,

- transfery do partnerów programów: CHANSE, QuantERA II, QuantERA III, których NCN jest koordynatorem w kwocie 12 300 000 zł,

- pokrycie bieżących kosztów zarządzania programami międzynarodowymi w kwocie 4 168 000 zł,

b) inne źródła zewnętrzne w wysokości 7 256 000 zł pozyskane w szczególności w ramach współpracy bilateralnej pomiędzy NCN, a Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri* oraz uzyskane z obligacji Skarbu Państwa.

⁸ Jak zaznaczono we wprowadzeniu do niniejszego dokumentu, informacja zawarte w *Planie działalności NCN na rok 2026* są aktualne na dzień 31.10.2025 r.

Tabela 10. Zadania kontynuowane realizowane w 2026 r. w ramach Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*

Nazwa/Typ konkursu	Liczba kontynuowanych umów	Planowane środki finansowe z dotacji celowej oraz innych źródeł w wys. 1 467 246 397 zł
Konkursy krajowe		
MAESTRO 9	1	0
MAESTRO 10	5	0
MAESTRO 11	8	0
MAESTRO 12	11	1 631 413
MAESTRO 13	10	5 624 771
MAESTRO 14	5	4 680 392
MAESTRO 15	19	16 036 572
MAESTRO 16	7	6 976 063
MINIATURA 6	1	0
MINIATURA 7	15	0
MINIATURA 8	181	0
MINIATURA 9	436***(ocena w toku)	0
OPUS 16	2	0
OPUS 17	11	0
OPUS 18	96	0
OPUS 19	218	0
OPUS 21	359	0
OPUS 23	270	50 215 689
OPUS 25	293	110 220 749
OPUS 27	356**	162 125 544
OPUS 29	b.d.	200 855 082
PRELUDIUM 15	3	0
PRELUDIUM 16	1	0
PRELUDIUM 17	4	0
PRELUDIUM 18	10	0
PRELUDIUM 19	47	0
PRELUDIUM 20	247	0
PRELUDIUM 21	198	0
PRELUDIUM 22	331	0
PRELUDIUM 23	359**	0
PRELUDIUM 24	b.d.	50 000 000
PRELUDIUM BIS 1	10	0
PRELUDIUM BIS 2	62	622 200
PRELUDIUM BIS 3	97	8 683 315
PRELUDIUM BIS 4	58	8 738 628

Plan działalności Narodowego Centrum Nauki na 2026 r.

PRELUDIUM BIS 5	43	6 555 976
SONATA 13	1	0
SONATA 14	3	0
SONATA 15	12	0
SONATA 16	86	0
SONATA 17	210	0
SONATA 18	130	21 851 586
SONATA 19	216	68 863 399
SONATA 20	206**	90 476 505
SONATA BIS 7	5	0
SONATA BIS 8	28	0
SONATA BIS 9	50	0
SONATA BIS 10	72	7 630 219
SONATA BIS 11	83	26 957 508
SONATA BIS 12	57	29 343 471
SONATA BIS 13	100	57 251 463
SONATA BIS 14	63**	44 215 728
SONATINA 3	1	0
SONATINA 4	1	0
SONATINA 5	6	0
SONATINA 6	17	0
SONATINA 7	34	0
SONATINA 8	34	0
SONATINA 9	47**	0
Szkolenia EOSC	nd.	200 000
Szkolenia POLONEZ BIS	nd.	57 500
Składki członkowskie	nd.	292 500
Nagroda NCN	nd.	150 000
Konkursy organizowane według procedury agencji wiodącej (LAP)		
OPUS 20 + LAP	215	85 800
OPUS 22 + LAP/Weave	315	29 199 367
OPUS 24 + LAP/Weave	226	70 266 232
OPUS 26 + LAP/Weave	316	130 723 751
OPUS 28 + LAP/Weave	295**	170 403 484
Programy międzynarodowe		
BEETHOVEN CLASSIC 3	2	0
BEETHOVEN CLASSIC 4	10	0
BiodivMon Call 2022 (BiodiversA+)	6	dotacja celowa: 1 214 521
		prefinansowanie z dotacji celowej: 394 720
BiodivNBS (Biodiversa+)	5	dotacja celowa: 1 291 779

Plan działalności Narodowego Centrum Nauki na 2026 r.

		środki UE: 387 535
BiodivProtect Call 2021	3	0
BiodivTransform (Biodiversa+)	b.d.	dotacja celowa: 1 622 752
		środki UE: 486 826
BTC ENUTC Call 2023	2	0
CEUS-UNISONO	6	0
CHANSE Call 2021	2	0
CHANSE Call 2023	6	1 923 746
CHIST-ERA IV Call 2022	3	994 693
CHIST-ERA IV Call 2023	2	456 266
CHIST-ERA IV Call 2025	b.d.	1 026 847
CHIST-ERA ORD Call	3	0
DAINA 2	3	0
DAINA 3	17	5 327 898
DIOSCURI (1, 2, 4)	7	dotacja celowa: 4 888 000
		środki BMBF: 4 888 000
EN-UAC China Call 2022	2	200 436
ForestValue Call 2021	2	0
ForestValue2 Joint Call 2023	3	789 781
IMPRESS-U	11***(ocena w toku)	1 466 891
JPCofunND2 Call 2021	2	0
JPCofunND2 Call 2022	4	0
JPCofuND2 Call 2023	3	851 631
JPCofuND2 Call 2024	3	1 252 526
JPCofuND2 Call 2025	b.d.	1 455 812
JPI HDHL Call 2023	2	418 738
JPIAMR-ACTION Call 2021	2	0
JPIAMR-ACTION Call 2022	1	0
JPIAMR-ACTION Call 2023	4	870 013
JPIAMR-ACTION Call 2024 (IMPACT)	3	1 485 724
Komponenty badawcze Fulbright Senior Award 2025-26	b.d.	938 545
M-ERA.NET 3 Call 2021	3	0
M-ERA.NET 3 Call 2022	10	597 626
M-ERA.NET 3 Call 2023	9	2 658 703
M-ERA.NET 3 Call 2024	7**	2 291 014
QuantERA II Call 2021	7	0
QuantERA II Call 2023	5	1 560 811
POLONEZ BIS 1	2	0
POLONEZ BIS 2	5	0
POLONEZ BIS 3	13	0

Plan działalności Narodowego Centrum Nauki na 2026 r.

SHENG 2	10	0
SHENG 3	13	4 281 585
SHENG 4	b.d.	15 640 000
SOLAR Driven Chemistry Call 2021	1	0
T-AP Call 2021	3	0
T-AP DGT Call 2023	5	1 129 489
WEAVE-UNISONO	13	0
WEAVE-UNISONO Call 2022	12	0
WEAVE-UNISONO Call 2023	22	6 394 132
WEAVE-UNISONO Call 2024	25***(ocena w toku)	11 169 910
WEAVE-UNISONO Call 2025	3***(ocena w toku)	5 531 740
Konkurs ogłaszany we współpracy z NCBR		
ARTIQ	1	422 800
Komponenty badawcze w programach ogłaszanych przez NAWA		
Polskie Powroty NAWA 2023	8	0
Polskie Powroty NAWA 2024	1***(ocena w toku)	0
Profesura NAWA 2022	1	0

* Zerowe kwoty alokacji dotyczą umów, w ramach których nie przewidziano finansowania działań w 2026 r. zgodnie z harmonogramem realizacji zadań badawczych.

** Stan umów szacowany na podstawie list rankingowych wniosków zakwalifikowanych do finansowania przez Narodowe Centrum Nauki oraz rezygnacji i skutecznych odwołań (stan na 31.10.2025 r.).

*** Ocena w toku. Konkurs z naborem i oceną w trybie ciągłym. Zostały podane wyniki częściowe konkursu, znane na czas przygotowania dokumentu, tj. 31.10.2025 r.

b.d. – Brak danych na czas przygotowywania dokumentu, tj. 31.10.2025 r. Konkurs nie został jeszcze rozstrzygnięty.

nd. – nie dotyczy

Źródło: Opracowanie Zespołu Finansowego oraz Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji

Tabela 11. Zadania nowe realizowane w 2026 r. w ramach Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*

Nazwa/Typ konkursu/Edycja	Planowany termin ogłoszenia konkursu	Planowany termin wydania decyzji o finansowaniu lub odmowie finansowania	Planowana alokacja środków z dotacji celowej oraz innych źródeł (w zł)
Konkursy krajowe			
SONATA BIS 15 ⁹	czerwiec 2025	marzec 2026	Całkowita planowana alokacja: 235 535 603 zł Kwota alokacji została oszacowana na podstawie prognozy zawartej w <i>Projekcie planu finansowego NCN na rok 2026</i> w układzie zadaniowym. Konkursowy tryb naboru wniosków uniemożliwia precyzyjne oszacowanie planowanych kwot alokacji w rozbiciu na poszczególne konkursy. Przed wydaniem decyzji o finansowaniu lub odmowie finansowania nieznane są m.in. listy laureatów konkursów, wartości wnioskowanych kwot dofinansowania oraz podział kosztów w rozbiciu na zaplanowane lata trwania projektu. Zgodnie z harmonogramem konkursów NCN na czas sporządzenia dokumentu ww. decyzje nie zostały wydane.
MAESTRO 17 ¹⁰	czerwiec 2025	marzec 2026	
SONATA 21 ¹¹	wrzesień 2025	czerwiec 2026	
SONATINA 10 ¹²	grudzień 2025	wrzesień 2026	
MINIATURA 10 ¹³	luty 2026	grudzień 2026	
PRELUDIUM 25 ¹⁴	marzec 2026	grudzień 2026	
OPUS 31 ¹⁵	marzec 2026	grudzień 2026	
Konkursy realizowane według procedury agencji wiodącej (LAP), w których NCN pełni rolę agencji wiodącej			
OPUS 30+LAP/Weave ¹⁶	wrzesień 2025	czerwiec 2026 do listopad 2026 (LAP/Weave) ¹⁷	
Programy międzynarodowe			
M-ERA.NET 3 Call 2025 ¹⁸	marzec 2025	luty 2026	
QuantERA Call 2025 ¹⁹	wrzesień 2025	czerwiec 2026	
BiodivConnect ²⁰	wrzesień 2025	listopad 2026	
OHAMR Call 2026 ²¹	listopad 2025	listopad 2026	
LEAP-SE Call 2026 ²²	listopad 2025	listopad 2026	
LUKE ²³	styczeń 2026	listopad 2026	

⁹ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 170 000 000 PLN (Uchwała nr 50/2025 Rady NCN z dnia 5 czerwca 2025 r.).

¹⁰ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 25 000 000 PLN (Uchwała nr 51/2025 Rady NCN z dnia 5 czerwca 2025 r.).

¹¹ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 170 000 000 PLN (Uchwała nr 85/2025 Rady NCN z dnia 11 września 2025 r.).

¹² Kwota alokacji środków na konkurs nie została jeszcze uchwalona przez Radę NCN.

¹³ Kwota alokacji środków na konkurs nie została jeszcze uchwalona przez Radę NCN.

¹⁴ Kwota alokacji środków na konkurs nie została jeszcze uchwalona przez Radę NCN.

¹⁵ Kwota alokacji środków na konkurs nie została jeszcze uchwalona przez Radę NCN.

¹⁶ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 550 000 000 PLN (Uchwała nr 83/2025 Rady NCN z dnia 11 września 2025 r.).

¹⁷ Termin zależny od zatwierdzenia wyników oceny przez agencje partnerskie z innych krajów.

¹⁸ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 6 310 950 PLN (Uchwała Rady NCN nr 14/2025 z dnia 6 lutego 2025 r.).

¹⁹ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 9 595 075 PLN (Uchwała nr 76/2024 Rady NCN z dnia 5 lipca 2024 r.).

²⁰ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 5 562 830 PLN (Uchwała nr 55/2025 Rady NCN z dnia 5 czerwca 2025 r.).

²¹ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 3 259 725 PLN (Uchwała nr 18/2024 Rady NCN z dnia 15 lutego 2024 r.).

²² Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 6 418 650 PLN (Uchwała nr 54/2025 Rady NCN z dnia 5 czerwca 2025 r.).

²³ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 3 259 725 PLN (Uchwała nr 16/2024 Rady NCN z dnia 15 lutego 2024 r.).

WEAVE-UNISONO Call 2026 ²⁴	nabór i ocena ciągła w 2026	
Komponenty badawcze w programach ogłaszanych przez NAWA		
Polskie Powroty NAWA 2025 ²⁵	nabór i ocena ciągła w 2026	
TOP200 im. Weigla ²⁶	nabór i ocena ciągła w 2026	
Konkursy realizowane w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028		
C&C Kick- off ^{**27}	I/II kw. 2026	IV kw. 2026
SPARK ^{**28}	nie dotyczy	

* Konkurs SONATINA 10 zostanie w części sfinansowany ze środków pochodzących ze sprzedaży obligacji skarbowych (do wys. 1,9 mln zł).

** Konkursy dofinansowane (85%) w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 oraz współfinansowane (15%) z budżetu państwa w ramach 34 części budżetowej – Rozwój regionalny.

nd. – nie dotyczy

Źródło: Opracowanie Zespołu Finansowego oraz Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji

Ponadto w 2026 r. ogłoszone zostaną konkursy, których rozstrzygnięcie zaplanowane jest na 2027 r.: SONATA BIS 16, MAESTRO 18, OPUS 32+LAP/Weave, SONATA 22, SONATINA 11 oraz konkursy realizowane w ramach współpracy dwustronnej i/lub wielostronnej wykazane w Tabeli 4, w pkt 2.5.1, pkt 2.5.6 i pkt 2.8 części ogólnej niniejszego dokumentu.

Planowane w 2026 r. nakłady finansowe ogółem na obsługę Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* zawarto w Tabeli 12.

Tabela 12. Planowane środki finansowe z budżetu państwa oraz spoza budżetu państwa przeznaczone na obsługę Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* w 2026 r.

Źródło finansowania/rodzaj dotacji	Planowane środki finansowe (w zł)
Dotacje podmiotowa, inwestycyjna i celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE oraz środki z innych źródeł	88 779 000 ²⁹

Źródło: Opracowanie Zespołu Księgowego

²⁴ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 50 000 000 PLN (Uchwała Rady NCN nr 86/2025 z dnia 11 września 2025 r.).

²⁵ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 2 000 000 PLN (Uchwała Rady NCN nr 77/2025 z dnia 11 września 2025 r.).

²⁶ Całkowita alokacja środków finansowych na konkurs: 4 000 000 PLN (Uchwała Rady NCN nr 78/2025 z dnia 11 września 2025 r.).

²⁷ Kwota alokacji środków na konkurs nie została jeszcze uchwalona przez Radę NCN.

²⁸ Kwota alokacji środków na konkurs nie została jeszcze uchwalona przez Radę NCN.

²⁹ Kwota ta zawiera również środki europejskie w wysokości 12 300 000 zł z przeznaczeniem na transfery do partnerów programów, których NCN jest koordynatorem.

2. Nadzór nad realizacją badań naukowych

Cel: Ocena postępów oraz kontrola realizacji projektów badawczych.

Miernik:

- 1) Liczba zweryfikowanych³⁰ raportów rocznych i końcowych.
- 2) Liczba kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt badawczy lub stypendium doktorskie.

Wartość miernika planowaną na koniec roku 2026 oraz wartości miernika z lat poprzednich (od 2017 r.) zawarto w Tabeli 13.

Tabela 13. Prognozowane wartości mierników do zadania *Nadzór nad realizacją badań naukowych* w latach 2017-2026³¹

Rok	Wartość mierników planowana na koniec roku	
	Liczba zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych	Liczba kontroli w siedzibie podmiotu
2026	6439	24 nowe
2025	6115	20 nowe
2024	6615	24 nowe
2023	7375	24 nowe, 1 kontynuowana z poprzedniego roku
2022	7100	24 nowe kontrole
2021	8062	24 nowe kontrole
2020	7396	18 nowych, 2 kontynuowane z poprzedniego roku
2019	7735	18 nowych, 4 kontynuowane z poprzedniego roku
2018	7125	18 nowych, 3 kontynuowane z poprzedniego roku
2017	8672	17 nowych, 2 kontynuowane z poprzedniego roku

Planowana realizacja:

- 1) weryfikacja 4419 raportów rocznych,
- 2) weryfikacja 2020 raportów końcowych,
- 3) przeprowadzenie 24 kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt badawczy lub stypendium doktorskie.

³⁰ Pojęcie „zweryfikowany raport końcowy” oznacza raport rozliczony.

³¹ Wartości odnoszące się do lat poprzednich na podstawie planów działalności NCN odpowiednio na lata 2017-2025.

3. Audyt wewnętrzny

Cel: Wniesienie do NCN wartości dodanej i usprawnienie jego funkcjonowania.

Miernik:

- 1) Liczba przeprowadzonych zadań zapewniających zgodnie z *Planem audytu na rok 2026*.

Wartość miernika planowaną na koniec roku 2026 oraz wartości miernika z lat poprzednich (od 2017 r.) zawarto w Tabeli 14.

Tabela 14. Prognozowane wartości miernika do zadania *Audyt wewnętrzny* w latach 2017-2026³²

Rok	Wartość miernika planowana do osiągnięcia na koniec roku
2026	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2025
2025	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2024
2024	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2023
2023	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2022
2022	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2021
2021	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2020
2020	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2019
2019	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2018
2018	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2017
2017	4 zadania zapewniające, 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w roku 2016

Planowana realizacja:

- 1) zadania kontynuowane – brak,
- 2) zadania nowe – przeprowadzenie 4 zadań zapewniających i 1 zadania sprawdzającego wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2025 r.

³² Wartości odnoszące się do lat poprzednich na podstawie planów działalności NCN odpowiednio na lata 2017-2025.

4. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach

Cel: Zapewnienie dostępności informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach oraz badaniach realizowanych w ramach tych konkursów.

Miernik:

- 1) Liczba podejmowanych przedsięwzięć mających na celu informację i promocję wiedzy o konkursach organizowanych przez Centrum.

Wartość miernika planowaną na koniec roku 2026 oraz wartości miernika z lat poprzednich (od 2017 r.) zawarto w Tabeli 15.

Tabela 15. Prognozowane wartości miernika do zadania *Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach* w latach 2017-2026³³

Rok	Wartość miernika planowana na koniec roku
2026	3 duże wydarzenia, 42 spotkania
2025	8 dużych wydarzeń, 42 spotkania
2024	4 duże wydarzenia, 42 spotkania
2023	5 dużych wydarzeń, 44 spotkania
2022	5 dużych wydarzeń, 42 spotkania
2021	5 dużych wydarzeń, 42 spotkania
2020	2 duże wydarzenia, 39 spotkań
2019	2 duże wydarzenia, 11 spotkań
2018	2 duże wydarzenia, 10 spotkań
2017	2 duże wydarzenia, 10 spotkań

Planowana realizacja:

- 1) zorganizowanie uroczystości wręczenia Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 2) zorganizowanie Dni Narodowego Centrum Nauki,
- 3) zorganizowanie we współpracy z Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG) oraz Fundacją na rzecz Nauki Polskiej (FNP) piątej edycji warsztatu wysokiego szczebla *Polish-German Science Meeting*,
- 4) zorganizowanie 4 edycji warsztatów szkoleniowych dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną badań naukowych finansowanych przez Centrum,

³³ Wartości odnoszące się do lat poprzednich na podstawie planów działalności NCN odpowiednio na lata 2017-2025.

- 5) zorganizowanie 33 spotkań, także w formule warsztatowej, poświęconych ofercie konkursowej NCN oraz najważniejszym aspektom przygotowania wniosków o finansowanie badań naukowych oraz raportów z ich realizacji,
- 6) zorganizowanie 5 spotkań szkoleniowych dotyczących otwartej nauki (otwartego dostępu do publikacji, zarządzania danymi badawczymi) i Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*).

5. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

Cel: Zwiększenie zaangażowania środków spoza budżetu państwa.

Miernik:

- 1) Wysokość pozyskanych środków finansowych spoza budżetu państwa.

Wartość miernika planowaną na koniec roku 2026 oraz wartości miernika z lat poprzednich (od 2017 r.) zawarto w Tabeli 16.

Tabela 16. Prognozowane wartości mierników do zadania *Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa* w latach 2017-2026³⁴

Rok	Wartość miernika planowana do osiągnięcia na koniec roku
2026	23 012 tys. zł
2025	8 080 tys. zł
2024	30 712 tys. zł
2023	84 542 tys. zł
2022	159 193,8 tys. zł
2021	106 481 tys. zł
2020	66 797 tys. zł
2019	4 828 tys. zł
2018	41 953 tys. zł
2017	490 tys. zł

Planowana realizacja:

- 1) 23 012 tys. zł z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe, współpracę bilateralną pomiędzy Centrum i Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri* oraz w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej.

³⁴ Wartości odnoszące się do lat poprzednich na podstawie planów działalności NCN odpowiednio na lata 2017-2025.

6. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, *Dioscuri*, TANGO, partnerstwa europejskie

Cel: Wspieranie rozwoju badań podstawowych poprzez realizowanie innych zadań zleconych przez Ministra.

Miernik:

- 1) Liczba programów i innych inicjatyw wpisujących się w inne zadania zlecone przez Ministra, ważne dla wspierania rozwoju badań podstawowych.

Wartość miernika planowaną na koniec roku 2026 oraz wartości miernika z lat poprzednich (od 2017 r.) zawarto w Tabeli 17.

Tabela 17. Prognozowane wartości miernika do zadania *Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej* w ujęciu rocznym w latach 2017-2026³⁵

Rok	Wartość miernika planowana do osiągnięcia na koniec roku
2026	7
2025	6
2024	5
2023	5
2022	3
2021	3
2020	3
2019	3
2018	3
2017	3

Planowana realizacja:

- 1) obsługa działań realizowanych w ramach konkursu SONATINA,
- 2) obsługa działań realizowanych w ramach konkursu *Dioscuri*,
- 3) obsługa działań realizowanych w ramach konkursu TANGO,
- 4) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa EOSC,
- 5) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa Biodiversa+,
- 6) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa OH AMR,
- 7) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa STR.

³⁵ Wartości odnoszące się do lat poprzednich na podstawie planów działalności NCN odpowiednio na lata 2017-2025.

7. Działalność Centrum

7.1. Planowane zatrudnienie w Biurze Centrum z podziałem na komórki organizacyjne

W 2026 r. przewiduje zwiększenie liczby etatów Centrum do poziomu 191. Rozkład planowanej liczby etatów na komórki organizacyjne NCN w latach 2025-2026 prezentuje Tabela 18.

Tabela 18. Plan zatrudnienia w podziale na komórki organizacyjne³⁶ Centrum w latach 2025-2026

Komórka organizacyjna	Liczba etatów planowanych na 2026 r.	Liczba etatów planowanych na 2025 r. ³⁷
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	1	1
Zastępca Dyrektora Narodowego Centrum Nauki	1	1
Główny Księgowy	1	1
Dział Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców	24	23
Dział Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów	12	12
Dział Spraw Organizacyjnych	12	12
Dział Współpracy Międzynarodowej	16	14
Dział Obsługi Wniosków	14	15
Kancelaria Rady Narodowego Centrum Nauki	4	4
Zespół ds. Analiz i Ewaluacji	4	4
Zespół ds. Informacji i Promocji	4	4
Zespół Finansowy	9	17 (DFK)
Zespół Księgowy	7	
Zespół Kadrowo-Płacowy	5	4
Zespół ds. Kontroli i Audytu	5	5
Zespół ds. Otwartej Nauki	5	4
Zespół ds. Teleinformatycznych	4	4
Zespół ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków	3	3
Zespół Wsparcia Ekspertów	11	12
Dział Koordynatorów Dyscyplin	23	25
Zespół Radców Prawnych	5	4
Zespół ds. Funduszy Norweskich	10	4
Zespół Finansów Międzynarodowych	3	3
Zespół ds. Partnerstwa Europejskiego STR	3	4
Samodzielne stanowisko: Specjalista ds. BHP	1	1
Samodzielne stanowisko ds. Przedsiębiorstw i Pomocy Publicznej	1	1
Samodzielne stanowisko: Analityk ds. systemów	1	1
Samodzielne stanowisko ds. controllingu	1	1
Samodzielne stanowisko: Pełnomocnik dyrektora NCN ds. komunikacji	1	1
Razem	191	185

Źródło: Opracowanie Zespołu Kadrowo-Płacowego na podstawie danych z programu księgowo-kadrowego Comarch ERP OPTIMA

³⁶ Rozkład struktury organizacyjnej Centrum nie uwzględnia źródeł finansowania zgodnych z Projektem planu finansowego na lata 2025-2026.

³⁷ Wartości z Planu działalności NCN na 2025 r.

Zgodnie z wcześniej podejmowanymi działaniami, również w 2026 r. Narodowe Centrum Nauki będzie kontynuowało politykę szkoleniową skupiającą się na rozwoju kompetencji merytorycznych oraz podnoszeniu kwalifikacji zawodowych swoich pracowników. Projekt planu szkoleń uwzględnia wypełnienie luk kompetencyjnych u nowo zatrudnionych pracowników oraz dalsze doskonalenie umiejętności już przeszkolonego personelu. Szkolenia będą realizowane zarówno w formie grupowej, jak i spotkań indywidualnych, obejmując obszary takie jak: zarządzanie, księgowość, IT, kompetencje interpersonalne, wykorzystanie AI w administracji, przeciwdziałanie mobbingowi, zagadnienia prawne oraz kursy językowe od wielu lat cieszące się dużym zainteresowaniem wśród pracowników Centrum.

W 2026 r. przed Zespołem Kadrowo-Płacowym oraz całą organizacją stoi duże wyzwanie, nie tylko techniczne, ale i kulturowe, związane z planowanym wdrożeniem dyrektywy unijnej dotyczącej luki płacowej³⁸. Kluczowe będą wcześniejsze przygotowania i szkolenia, a także transparentna komunikacja wewnątrz organizacji. Dobrze wdrożone działania pozwolą zarówno spełnić wymogi prawne, jak również budować kulturę równości i zaufania, co jest kluczowe dla długoterminowego rozwoju agencji.

7.2. Planowane inwestycje

Zgodnie z projektem planu finansowego będącego załącznikiem do projektu ustawy budżetowej na 2026 r., NCN otrzyma środki na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań określonych w art. 20 ust. 1 ustawy o Narodowym Centrum Nauki w wysokości 1 600 000 zł. Zostaną one przeznaczone na realizację zadań inwestycyjnych wyszczególnionych w Tabeli 19.

Środki finansowe będą wydatkowane w obrębie czterech zadań. W ramach zadania nr 1 Centrum planuje sfinansowanie specjalistycznych systemów informatycznych przeznaczonych do realizacji zadań Centrum oraz zakup sprzętu IT (urządzenia sieciowe, drukarki). Zadanie nr 2 zakłada doposażenie lub wymianę zużytego wyposażenia siedziby. W ramach zadania nr 3 zabezpieczono środki finansowe na pokrycie wydatków związanych z rozbudową podsystemów potrzebnych do obsługi i zarządzania budynkiem. Planowane jest również sfinansowanie systemu audiowizualnego w salach konferencyjnych na potrzeby organizacji hybrydowych paneli ekspertów oceniających wnioski grantowe (zadanie nr 4).

Tabela 19. Zadania inwestycyjne Centrum planowane w 2026 r.

Zadanie inwestycyjne	Planowany koszt (w zł)
1. Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania	300 000
2. Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)	20 000
3. Rozbudowa systemów związanych z funkcjonowaniem budynku	580 000
4. Budowa systemu audio-video na potrzeby hybrydowych paneli eksperckich	700 000

Źródło: Opracowanie Działu Spraw Organizacyjnych na podstawie informacji przekazanych przez komórki organizacyjne Centrum

³⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości poprzez przejrzystość wynagrodzeń i mechanizmy egzekwowania.

7.3. Zestawienie całkowitych planowanych przychodów/środków Centrum

Zgodnie z Projektem planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2026 planowana wysokość przychodów Centrum wynosi 1 804 261 000 zł, natomiast wysokość środków w dyspozycji NCN jest równa 1 792 549 000 zł. Szczegółowe informacje zostały przedstawione w Tabeli 20.

Tabela 20. Zestawienie planowanych przychodów/środków Centrum w 2026 r.

Rodzaj przychodów/środków	Wysokość przychodów (w zł)	Wysokość środków (w zł)
Dotacje ogółem, z tego:	1 753 387 000	1 753 387 000
- podmiotowa	67 311 000	67 311 000
- celowa	1 683 144 000	1 683 144 000
- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	2 932 000	2 932 000
- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	0	0
- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0	1 600 000
Środki otrzymane z Unii Europejskiej	18 318 000	8 332 000
Pozostałe przychody/dochody	32 556 000	29 230 000
OGÓŁEM	1 804 261 000	1 792 549 000

Źródło: Projekt planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2026, zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 26.09.2025 r. (Projekt ustawy budżetowej na rok 2026)